

DE PLATE .
(!)(!)(!)(!)(!)(!)(!)

Tijdschrift van de Oostendse Heemkundige Kring "De Plate", v.z.w.

Hoofdredacteur : O. VILAIN
Rogierlaan 38, bus 11
8400 OOSTENDE

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen ondertekende bijdragen.
10de jaargang, nr 5 - 8, mei - augustus 1981

IN DIT NUMMER :

- blz. 2. : J.H. KLAUSING: Berichten uit Bangladesh;
blz. 3. : G. BILLIET :Uit de bibliografie van Oostende (5) A.Valabrègue (verv. 3.)
blz. 6. : W.VERLONJE : Medailles en Oostende ;
blz. 7. : O. VILAIN : Kustfolklore : De Troubadour;
blz. 9. : R. VERBANCK : 1940 ; Duits soldatenbordeel te Oostende ;
blz.10. : N. HOSTYN ; Vergeten Oostendse schilders : Henri Permeke (deel 1) ;
blz.12. : N. HOSTYN ; Uit het Stadsarchief ;
blz.13. : Y. VAN HYFTE : "Ostend was near reduced...";
blz.14. : N. HOSTYN : Architecten van Oostende XVI: aanvullingen;
blz.15. : N. H. : Een document uit de Franse Tijd ;
blz.16. : F. MENU : Honderd jaar "Nut en Vermaak" (deel 1) ;
blz.23. : E. SMISSAERT : Een bloemlezing gedichten over toerisme ;
blz.24. : M. DUBOIS ; De Zeevaarschool te Oostende ;
blz.27. : N. HOSTYN : Oostendse muziekgeschiedenis XIII. Jozef WIENIAWSKI ;
blz.28. : D. FARASYN : Over het bestaan van de "Sint Jorisgilde" te Oostende ;
blz.29. : W. SAMYN : Historiek van de Oorlogsvrijwilligers.

MEI- ACTIVITEITEN

Het bestuur van de Oostendse Heemkundige Kring "DE PLATE" heeft de eer en het genoegen u uit te nodigen op een

OOSTENDSE FILMAVOND

met voorstelling van documentaires over onze stad van H. STORCK, ingeleid en van commentaar voorzien door Norbert HOSTYN stadsconservator.

op donderdag 21 mei 1981 om 20u 30.

in de conferentiezaal van de V.V.F.Oostende, Dr. Colensstraat 6. 8400 OOSTENDE.

Zoals altijd zijn ook niet leden van harte welkom en is de toegang vrij en gratis.

Mededeling : De oorspronkelijk voorziene lezing over "Oostende Vrijhaven 1781" kan niet doorgaan wegens ziekte van mevrouw Houdtman-Desmet. Wij wensen haar een spoedige en volledige beterschap en hopen haar op een latere datum over dit onderwerp te horen.

JUNI- ACTIVITEITEN

1) PLECHTIGHEID JAN PIERS

Het bestuur van "De Plate" nodigt haar leden uit op de plechtigheid ter gelegenheid van de overhandiging van de ambtskledij door Ere - Burgemeester Jan PIERS. De plechtigheid gaat door op zaterdag 13 juni om 11 u. in de Toneelzaal van het Feest- en Kultuurpaleis. Bij deze gelegenheid zal een film "20 Jaar burgemeesterschap Jan Piers" voorgesteld worden.

2) JAARLIJKSE STUDIEREIS

De Oostendse Heemkundige Kring "DE PLATE" heeft de eer en het genoegen u uit te nodigen voor deze uitstap die doorgaat op

zondag 14 juni 1981.

en die ons dit jaar naar het oostelijk verlengstuk van onze provincie, Zeeland - Walcheren, brengt.

Praktische schikkingen.

We starten om 08u 30 stipt vanuit de Dr Colenstraat 6 van voor het lokaal van de V.V.F. Na een vlotte rit over Hardenburg steken we in Breskens de Schelde over om rond 11 uur in Middelburg toe te komen.

Hier nemen we eerst en vooral de tijd om even een drankje te nutten in het restaurant "de Abdij", naast de bijzonder fraaie abdij die omstreeks 1120 - 1130 gebouwd werd.

Om 10u 30 is het dan tijd voor een rustige stadswandeling langs de monumenten van Middelburg onder leiding van een gids, waarna we even verpozen op de Grote Markt.

Het middagmaal wordt ons vanaf 12u 30 geserveerd in het restaurant "de Schouwborg".

De namiddag vullen we op met een bezoek aan het ZEEUWS MUSEUM, waarna we doorgaan naar VEERE het zeer mooie stadje met een roemrijk verleden. We doen er een kleine wandeling en nemen de tijd voor een consumptie.

Met een korte blik op DOMBURG, WESTKAPELLE en VLISSINGEN trekken we terug de Schelde over, huiswaarts, waar we zoals altijd even voor het avondmaal toekomen.

De prijs voor de reis, hierin zijn begrepen bus, overtocht, gids en toegang museum, bedraagt 300 fr te storten op postrekening 000-0507753-55

J.B.DREESEN

OOSTENDE

en dit vóór 31 mei 1981 met de vermelding "WENS" of "WENS NIET DEEL TE NEMEN AAN HET MIDDAGMAAL".

De prijs voor het middagmaal bedraagt ongeveer 20 gulden (dienst en B.T.W. inbegrepen) en is ter plaatse te betalen, bij voorkeur in guldens. Het aantal plaatsen is beperkt tot 50.

Elk zegge het voort.

J.B.D.

BERICHTEN UIT BANGLADESH.

Het heeft mijn vrouw en mij oneindig veel genoegen gedaan ter gelegenheid van Kerstmis en Nieuwjaar opnieuw een hoop wensen te mogen ontvangen in het verre Bangladesh van vrienden en vriendinnen van DE PLATE. Wij hebben ze stipt beantwoord met een paspoort kaartje en bijhorende zegels.

Er zijn beslist onder de schrijvers die NIETS ontvangen hebben. De reden is zeker niet dat wij die mensen vergeten of verwaarloosd hebben. Maar sommige kaarten zijn verloren geraakt en nooit aangekomen. Andere kaarten werden verstuurd zonder vermelding "Luchtpost-Air Mail": einde Maart heb ik nog VIER kaartjes en/of brieven met wensen ontvangen, die begin december verstuurd werden. Die personen zullen zeker reeds hun bedankje hebben van ons, tenware... en dat is een derde reden, dat de postbode die de brievenbus ledigt voorzichtig de postzegels afweekt om ze verder te verkopen... Het is menselijk in een land waar de koelies amper 30 fr. per dag hard werken verdienen. Aan allen die van goede wil geweest zijn en die we niet kennen of die geen antwoord hebben gekregen : onze warme dank.

Jef KLAUSING.

Ostende.

Dadelijk wordt A.V. getroffen door de ontelbare cabines op het strand "... la plage d'Ostende... une des merveilles de Belgique... sans contre-dit la première du continent".

Op de prachtige dijk "une circulation tourbillonnante de curieux... chatoient perpétuel de toilettes claires". Somptueuze hotels en protserige gebouwen. En een cosmopolitisch gezelschap dat hier in dure genietingen zijn rijkdom komt uitstallen. Dikbuikige Duitse en Hollandse miljonairs, extravagant geklede vrouwen overladen met juwelen. Een profusie van genoegens staat ter beschikking: zwemmen, zeetochtjes, regatten, kinderbals, Parijse operettes, wedrennen met prijzen tot 50.000 fr, zwemwedstrijden b.v. onder een boot door, voor de excentrieke Engelsen, bloemengevechten zoals aan de Côte d'Azur. De kursaal, een oors gebouwd met koepels, is het centrum van de genietingen. Dat paroxysme met de uitdagende wansmaak van de parvenu wordt hier aanvaard. Weinig Fransen, maar des te meer gasten uit het Noorden: Belgen, Hollanders, Duitsers, Engelsen, Denen, Russen.

De peperdure eerstrangshotels zijn voor de gefortuneerde aristocratie... (Voor een zitkamer in het Hôtel de la Plage moest 100 fr daags betaald worden, zegt Busken Huet). Maar, beweert A.V. (en hier wijkt hij af van Edg. Auguin die "les prix à Ostende inabordables vond -cf. Plages belges IV in; De Plate, 1960, december) "on aurait tort de croire Ostende inabordable au petites bourses". Wat restaurants, cafés, huur van appartementen of huizen betreft, de prijzen zijn, volgens onze Provencaal, niet waanzinnig hoog.

Oostende, dat een beetje op een Hollandse kuststad lijkt, heeft een regelmatig stratennet maar geen monumenten. Het enige bezienswaardige in de S.S.-Pieters en Pauluskerk is het grafmonument van koningin Louise. "On aime sa place d'Armes" met zijn stadhuis. In de "cercle" daarbinnen verdiepen ernstige lezers zich in kranten en tijdschriften. (Hun opvolgers zitten nu, ongeveer op dezelfde plaats, in de stadsbibliotheek).

Het alleedaagse Oostende vind je in de bedrijvigheid rond de dokken. Op de "Groenselmarkt" met zijn piramiden van fruit en groenten voor de seizoenbevolking. En vooral op de Grote Markt met de bonte drukte rond de kraampjes waarin alles te koop ligt: stoffen, juwelen, Delfts porselein, schelpen, "tout le bric-à-brac vulgaire auquel se trompe souvent l'étranger". Onthutsend volgt daarop: "mais dont la vue prouve tout au moins que le sentiment de l'art est général en Flandre" (Vreemde kunstzin!). Je ziet er spekslagers hun worsten uitduwen, Hollandse kazen op grote weegtoestellen, handelaars in rook-, snuif-, en pruimtabak. Meiden met een juk lopen voorbij (alweer), soepverkoopsters, 'n scharensliiep, hondenkarretjes, de witte wagen van de melkerij van Snaaskerke.

Ook de mijn (onze vroegere "cirk") interesseert hen. "C'est le Minck à Dunkerque, c'est la minque à Ostende". Als de klok luidt komen visvrouwen en handelaars toegelopen. Wissers gooien bennen vis om. De verkoop bij afslag begint met een radde roeper. Van vis schijnt A.V. niet veel kaas gegeten te hebben want hij merkt op: "... de ces cabillauds qu'on appelle en Belgique des églefins" (Schelvis - toch duidelijk te onderscheiden van een kabeljauw - is in het Frans: aiglefin of aigrefin).

A.V. ontmoet vissers uit Trouville die al jaren geleden naar Oostende getrokken zijn omdat hun bedrijf ginder niet lonend was. Hier gaat het beter.

Samen zijn ze ruim vierhonderd man. Sommigen bezitten hun eigen logger, anderen zijn eigenaar met z'n drieën of vieren. Hun gezinnen zijn hier ook. Ze komen bijeen in een herberg op de kaai, opgehouden door 'n vissersweduwe met vier kinderen. Zo helpen ze haar. 't Zijn eerlijke kerels, graag gezien. Ze staan ingeschreven op het Frans consulaat.

A.V. heeft gelijk. De registers van de alhier getuigen van die Normandische aanwezigheid. Voor de jaren 1878, 1879 en 1880 tel ik respectievelijk 10, 10 en 7 geboorten uit 20 gezinnen; met de getuigen bij de aangifte in totaal 60 valwassenen, allen gehuisvest in Trouville. Typisch detail: in 14 gevallen wordt het kind aangegeven door de vroedvrouw omdat de vader op zee is. Bij 11 geboorten is dat de jonge Jeanne Verstraete (22j. in 1878).

Bij die vissersfamilies tref je veel broers en zusters aan en traditiegetrouw huwen ze in eigen kring. Zo zijn er de (naar alle waarschijnlijkheid) gebroeders: Doevre, Elie, Legrix, Roussel, Pouette (die laatsten met twee zusters), Croix, Daussy en Sénégal, allen met één zuster. En er zijn de gezusters Milon en Moulin, allen met één broer. Om een idee te geven van de verwantschap: Gustave Elie is getrouwd met Delphine Pouette, Eugène Roussel met Julie Pouette; Louis Daussy met Julie Petit, haar broer Victor met Gabrielle Daussy. Al die vrouwen zijn van Normandische afkomst. De jonge schipper Thomas Pouette heeft echter zijn zinnen gezet op de Oostendse Marie Monteny bij wie hij twee kinderen krijgt (Delphine 17.5.1878, Gustave 7.09.1879). De jonge visser Eugène Michel heeft er in die korte tijd drie - in die vruchtbare tijden geen uitzondering - (Eugène 1.1.1878, Marie 27.7.1879 en Léontine 11.11.1880). Die steekproef over die drie jaren bevestigt dus de geloofwaardigheid van A.V.

Vooraleer Oostende te verlaten maakt A.V. een paar excursies. Naar de sluizen van Sas-Slijkens (een attractie in die tijd!), naar de oester- en mosselbanken. De Oostendse oesters komen eigenlijk uit Harwich en Colchester. Ze ontwikkelen zich hier in putten die, dicht bij de sluizen gelegen, elke dag bij vloed, vers zeewater krijgen.

Buurttams brengen je naar Mariakerke ("... un satellite d'Ostende"). Middelkerke "... station modeste ... point de kursaal, point de casino... vie de famille..." en naar Blankenberge dat heeft willen wedijveren met Oostende. "Une grande rue, où se succèdent d'élégants magasins, mène droit à la plage, en aboutissant au pied d'un escalier qu'il faut monter pour arriver près de la mer". (Bedoeld is: de Kerkstraat. Hoe nuchter en banaal klinkt dat tegenover de lyrische stijl van E. Auguin, cf. Plages belges III; De Plate, 1980, november).

Blankenberge geniet de voorkeur van de Bruggelingen. Er is hier een visserskwartier. De vissersboten moeten nog op het strand getrokken worden. (Onbegrijpelijk! Er was toch een haven sinds ca. 1870! Cf. Auguin, ibid.) De vis wordt er nog bij afslag op straat verkocht want er is geen mijn. (Dat moet dan genoteerd zijn vóór 1887, datum van de ingebruikneming van de vismijn, cf. Elie Bilé, Blankenberge, 1971, p.95.)

Furnes

Nergens heeft Valabrègue de droefgeestigheid van 'n stad zo intens aangevoeld als hier. Ligt dat aan de aftakeling der gebouwen, het gras in de straten, de algemene verwaarlozing? De Grote Markt, met de Sint-Niklaastoren, het stadhuis, het gerechtshof met zijn belfort, het Spaans paviljoen en de Hoge Wacht, is een zeldzaam geheel. Maar... "tout paraît vieilli, décrépît et suranné". Hij overnacht in een hotel waar hij bij het souper de enige gast is.

's Anderdaags wandelt hij rond de stad en geraakt beter gestemd. Hij waardeert de bevallige vensters en de sierlijke pui aan het stadhuis. Bij de deur hier hangt een affiche die de kermis aankondigt. In het Vlaams. Hierbij maakt onze welgedane Fransman, die van taaldiscriminatie geen besef heeft, bedenkingen die zijn totaal onbegrip van de taaltoestanden bewijzen.

Het is of hij zich nog in Frans-Vlaanderen waant.

In Veurne, zegt hij, is men voorstander van het Vlaams. Dat is hier de officiële bestuurstaal. Ze willen mordicus de streektaal bewaren met 'n "résistance qui passe en Belgique pour être foncièrement rétrograde". Het gemeentebestuur, trouw aan het verleden, "garde encore je ne sais quel orgueil qui ne convient plus guère à la situation présente". (Foei, Valabrègue! Alsof hij wil suggereren: kijk naar het lichtende voorbeeld van Frans - Vlaanderen en gooi het Vlaamse roer om! Wij moeten het hem vergeven. Hij was tenslotte geen ... kardinaal Mercier).

A.V. bezoekt het interieur van het stadhuis en het gerechtshof en zijn oordeel wordt milder. Sint-Walburga valt in puin. Als 'n symbool van de stad. Onze Provençaal schijnt er zich niet van bewust te zijn dat de onafgewerkte kerk slechts uit koor en kruisbeuk bestaat, want hij merkt op: "on cherche vainement la nef". De talrijke pathetische beelden moeten devote zielen sterk impressioneren. Dat is ook het enige dat hem treft in de Sint-Niklaaskerk. De herinnering aan Spanje waart hier rond. In Veurne denk je meer aan Filips III en Filips IV dan aan Leopold II.

Vooraf in de 17e eeuw heeft de stad veel te lijden gehad van de Franse troepen. Vauban zelf vroeg aan de koning de losbandigheid van de soldaten te beteugelen. Ook de boetprocessie met zijn bijbelse "gesproken" tafereel draagt een Spaans stempel. Dat is de hoofdgebeurtenis van het jaar waarvan de voorbereiding heel Veurne wekenlang bezig houdt.

Vóór zijn vertrek beleeft A.V. twee voor hem ongewone scènes. Huisvrouwen komen met emmers aan een juk water halen aan de publieke fontein bij Sint-Walburga. Dat gebeurt twee keer per week op 'n vast uur. "Ce qui montre bien que cette ville est encore arriérée." En op het kanaal naar Nieuwpoort zie hij twee aken voortgezeuld door vrouwen, haveloos en blootsvoets. Waarom hier geen paarden of muilezels ingespannen? Het doet hem denken aan de slavenarbeid van de lijfeigenen in de middeleeuwen.

Nieuwpoort.

Door de resten van fortificaties en grachten en door de zware Tempelierstoren wekt Nieuwpoort dadelijk de indruk van een militaire stad die vroeger een belangrijke rol heeft gespeeld. Nu telt ze geen 4.000 inwoners meer en is ze economisch uitgestorven.

Zoveel levendiger was Nieuwpoort vroeger en A.V. voegt erbij -niet zonder overdrijving- "Une pépinière de matelots et de corsaires, un refuge des flottes espagnoles, un port de commerce qui a tant de fois excité l'envie de la France, de la Hollande et de l'Angleterre." Met

een licht schokje lees ik : " Ostende lui a tout ravi, voisine insatiable". Nieuwpoort probeert iets van het Oostends badsucces af te nemen maar het strand ligt veraf.

In het stadhuis is een collectie schilderijen te zien (ook door E. Auguin vermeld, cf. Plages belges II, De Plate, 1980, oktober). Verder zijn er de vervallen halle met belfort en de kerk. Het carillon van het belfort hangt nu in de kertoren. De rijk gecostumeerde O.L.V.-beeldjes in de kerk laten Spaanse invloed zien. Ook een aantal grafstenen verraden hoe intens de Spaanse aanwezigheid was. In Nieuwpoort werd ook een gedeelte van de bevoorrading voor de fameuze Armada bijeengebracht. Farneze had daarvoor zelfs een nieuw kanaal laten graven van Nieuwpoort naar Antwerpen. (Met de Vara roep je hier uit : Hoe bestaat het ? Wanneer werd dat kanaal dan gedempt ?).

"Nieuport-Bains est une création artificielle" met een mooie dijk en luxueuze hotels. Maar er komt geen kat. (Wat Auguin bevestigt). A.V. verkliest het droefgeestige Nieuwpoort waar het leven voortkabbelt. Melzware koeien komen uit een weide. Melkmeisjes gaan rond. Naast bedrijvige kantwerksters zit een oude visser netten te boeten. Twee honden trekken een karretje fruit voort. Filosoferend mijmert A.V.: je kunt hier serene rust vinden "après l'activité qui dévore et la fatigante course aux sensations et aux idées".

Met die verzuchting van alle tijden - en moderner dan ooit - besluit Antony Valabrègue zijn "Belgische schetsen". Ze zijn niet zo levendig als "Plages belges" maar vormen onbetwistbaar een lezenswaard tijdsdocument.

G: BILLIET.

MEDAILLES EN OOSTENDE.

Op de onlangs gehouden tentoonstelling (dec. 1980-jan.1981) in de Koninklijke Bibliotheek Albert I te Brussel : "De medaille in België van 1951 tot 1976" kwamen een vijftal medailles voor met de betrekking tot Oostende.

Nml.

- n° 298. Jozef Sebrechts en Jeanne Van Caillie. Door Octaaf Rotsaert
- Naar links gekoppelde bustes van man en vrouw. Op de afsnede Oct. ROTSAERT.
- DILECTIS/PARENTIBVS JOSEPHO M.A.A./SEBRECHTS/QVONDAMMEDICO CHIRURGO NEC NON
IN/ LOVANIENSI VNIVERSITATE PROFESSORI BRVGIS/XXVIII MARTII
MCMXLVIII DEFVNCTO ET JOANNAE E.C./VAN CAILLIE/NVNS PATRIA OSTENDANA VIVENTI
/FILII AC FILIAE/GRATO ANIMO DEDKAVERE/A.D.MCMLX

1960, Fisch, 65mm, brons

- n°303 Zeiltocht Oslo-Oostende. Door Antoine Vriens
-Naar links zwemmende dolfijn waarop een zeemeermin zit.
Onderaan langs de rand. A.VRIENS.GO

MERCATOR

- Driemaster naar links. Onderaan langs de rand A.V. 1960, Fonson, 69mm, brons.
n°331. Maildienst Oostende-Dover. Door Joseph Witterwulghé
3/4 naar rechts varende pakketboot waarop REINE ASTRID
Rechts langs de rand dalend J.WITTERWULGHE Afsnede "OOSTENDE-DOVER"
[1961], Fisch, 45mm, brons.

- n°752 James Ensor Door Harry Elstrøm

a) James Ensor. Naar rechts gekeerd hoofd. Links langs de rand dalend
ELSRØM OOSTENDE, onderaan monogram HE [1975], Fisch, 62mm, brons.
b a., maar keerzijde vrij [1974] Fisch, 40mm, verzilverd brons, 115mm, brons.
W. VERLONJE

KUSTFOLKLORE : DE TROUBADOUR.

In de tijd dat er straatzangers waren, kende onze kust gedurende het seizoen ook de troubadours, meestal afkomstig uit de zuidelijke landen, die op dijk en strand liederen zongen en ook soms hun kleine vliegende blaadjes aan hun badgasten verkochten.

Een heel bijzondere figuur tussen die troubadours, was wel de Italiaan BRANDINI JESSE. Men vindt van hem prentkaarten, die hij zelf liet drukken, maar ook op kaarten van Nels en Star treffen we hem geregeld aan.

Uit de weinige documentatie die we over hem bezitten lezen we o.a. in "Knocke-Zoute Gazette" van 15.8.1920 dat de grote kindervriend die Brandini Jesse was door een grote menigte ter gelegenheid van de 70ste verjaardag was gevierd geworden. Hij liet de kinderen dans- en turnoefeningen uitvoeren, terwijl hij hen op zijn gitaar begeleidde. Geregeld zong hij terwijl kinderen een rondedans deden. Op een souvenir-kaart van 1922 lezen we dat er ook een boek van hem te koop is onder de titel "140.000 kilomètres faits à pieds autour du monde en parlant seulement l'italien".

In 1926 laat hij een prentkaart drukken met zijn foto "Souvenir de la plage belge - 1926 : obole des enfants à leur grand ami troubadour". Op de keerzijde is een tekst gedrukt, waarvan het begin luidt : "A mes admirateurs, par les journaux, comme par mes conférences, par mes livres de voyage, et par des millions de prospectus, vous savez que j'ai été forcé en 1890 à parcourir en 10 ans - comme le Juif Errant - toute la terre. Rentré en 1901 en Italie, après avoir accompli ce tour de force..."

Op een souvenirkaart van 1928 lezen we dat hij in 1904 toen hij terugkwam van zijn wereldreis te Blankenberge een conferentie hield in het Kursaal. Tevens deelde hij mede dat op zijn 73ste verjaardag de kinderen hem zouden vieren en dat dit door het ciné-journaal "The Blue Eagle" zou opgenomen worden.

Op de kaart van 1930 staat hij afgebeeld als de jongere troubadour, met als onderschrift "Le troubadour en route pour aller donner sa conférence au Casino-Kursaal de Blankenberghe, le 12 juillet 1904". Op de keerzijde vertelt hij dat hij gezworven heeft door Noord- en Zuid- Amerika, Afrika, Azië (Siberië van Moskou tot Vladivostok en zo tot Japan). Van Nieuw Zeeland kwam hij terug om aanwezig te zijn op de Wereldtentoonstelling in 1900 te Parijs. Vandaar terug naar Rome, om naar de Noordkaap te vertrekken. Vier jaar later was hij terug in ons land. Op dezelfde kaart lezen we dat hij op de Wereldtentoonstelling van 1930 in Antwerpen en Luik conferenties zou geven over zijn wedervaren als globe-trotter.

Een heel interessant document is een vliegend blaadje van 1931.

Naast zijn portret laat hij zijn persoonlijke mening kennen over de 4 hoofdvereisten om tot een beschaafde wereld vol liefde te komen.

1. Een Volkerenbond.
2. De kennis van het Esperanto.
3. Het algemeen stemrecht, zowel voor mannen als voor vrouwen.
4. Eenzelfde onderwijs, zoals bij muziek, ook voor de handenarbeid, kosteloos voor alle kinderen, met hoofddoel een attest van burgerrecht te bekomen.

Brandini Jesse was toen 81 jaar en kan als een voorloper van de veel latere idealistische hippies genoemd worden, al schreef hij dit 50 jaar geleden.

KUSTFOLKLORE: DE TROUBADOUR

SAISON D'ÉTÉ A LA MER

Le Troubadour en route pour aller donner sa conférence au Casino-Kursaal de Blankenberghe, le 12 Juillet 1904

OBOLE DES ENFANTS A LEUR GRAND AMI TROUBADOUR

Mén petit ami donnez aussi votre obole à votre vieux troubadour, pour l'aider à écrire un livre, qui sera édité lors de l'Exposition Internationale de Liège en 1930

Ostende Le Troubadour Italien

Een laatste kaart vonden we nog van een jaar later met "Troubadour, l'ami des enfants sur le littoral 1932 à l'âge de 82 ans - souvenir".

Op de keerzijde staat een volledige Italiaanse tekst met een boodschap tot alle leden van de aardse familie beginnende met "Cari Fratelli...".

Verder weten wij niets meer over Brandini Jesse. Heeft hij nog lang geleefd ? Is hij aan onze kust overleden ? Of waar ?

Wellicht kan iemand uit de omgeving van Knokke-Heist ons daar meer over zeggen, want aldaar verbleef hij veel. Ook bij Moeder Siska ging hij geregeld zingen, want een zijner liederen was "Les Laiteries Siska au Zouté". Wij eindigen dan ook met de tweede strofe uit dit naïeve lied :

"Quoique je sois vieux
J'ai le coeur encore jeune
Malgré mes blancs cheveux que j'ai sur mon caillou
Le vie en plein air moi je t'adore
Dans tous les pays je me crois chez vous
Dans les hautes montagnes où je respire
Mon salon à moi c'est le trottoir
Mes tableaux sont les boutiques
J'ai tous les bancs comme dortoirs,
Et les agents comme domestiques".

O. VILAIN.

1940 - DUIJS SOLDATENBORDEEL TE OOSTENDE

Toen de Duitsers zich in 1940 voorlopig te Oostende kwamen vestigen zochten ze naar een geschikt lokaal om er een soldatenbordeel in te richten. Zo vonden ze in de Langestraat, dicht bij het kursaal, de bar, "La Pergola". Ik denk niet dat ze er veel veranderingen hebben moeten aanbrengen.

Tot onze eer dient gezegd dat de vrouwen die er werkten geen inheemse waren, maar afkomstig uit Noord-Frankrijk. Geregeld moesten ze zich aanbieden in de Sint-Jozef kliniek ten einde hun handelsregister te laten nazien.

Ze waren ook allen klant bij een jonge dameshaarkapper die na de oorlog te Oostende grote bekendheid verwierf. Tijdens het lange opkalefateren kwam het vaak tot confidenties en vertelden wat over hun motieven. Eentje verklapte dat ze serieus verloofd was en werkte om vlug haar uitzet te verdienen. Een andere vrouw was getrouwd maar hare Poilu zat in gevangenschap, terwijl een andere, niet gehuwd, veel geld wilde om haar uitbesteed kind een fatsoenlijke opvoeding te geven.

Soms werden ook getwist terwijl ze onder de droogkap zaten en verweet ene de andere dat ze onder de prijs werkte. Die brédageprijs bleek 50fr te zijn. Ik ben geen expert ter zake, maar jaren na de oorlog was te Amsterdam de algemene eventjes-binnen-en-buitenprijs 6 gulden (toen 72 fr.). Geruime tijd was deze tarief niet aan de index gekoppeld, maar dit was waarschijnlijk omdat het aanbod de vraag ruim overtrof.

R. VERBANCK.

Het lag voor de hand dat in onze artikelenreeks de figuur van Henri PERMEKE vroeg of laat aan bod ging komen. Vergeten was hij zeker en hetgeen over hem gepubliceerd werd is bedroevend weinig.

Immers, wie kende zijn schilderijen, tenzij een handvol specialisten en de aandachtige bezoekers van het PERMEKE-Museum te Jabbeke waar een marine van hem te zien is?

Mijn collega Willy VAN DEN BUSSCHE, Conservator van het Jabbeeks Permeke - Museum was me echter voor. In de zomer van 1980 pakte hij in genoemd museum uit met een puike studie-tentoonstelling rondom de figuur van Henri PERMEKE. De resultaten van zijn vorscherswerk publiceerde Willy VAN DEN BUSSCHE in een 34 bladzijden dikke gestencilde catalogus, getuigend van gedegen vakkennis.

Onafhankelijk van VAN DEN BUSSCHE verrichte ik met het oog op een bijdrage voor "De Plate" mijn eigen research overeen, maar V.D.B. vond zaken die ik niet vond en het omgekeerde is ook waar.

Met het artikel dat volgt wil ik de figuur van Henri PERMEKE aan het grote lezerspubliek van "De plate" leren kennen.

De tekst houdt de chronologische volgorde aan. In een eerste deel komt de periode aan bod vóór PERMEKE'S aankomst te Oostende.

1849 : Henri-Louis PERMEKE wordt op 25 augustus 1849 te Poperinge geboren.

Zijn vader, Pierre-Jacques PERMEKE (1810-1880) was glaswerker en huisschilder. Hij woonde op de Grote markt te Poperinge en later in de Hospitaalstraat 27 aldaar.

Zijn moeder heette Nathalie VAN HAELEWYN.

In het tijdschrift "De Vlaamse Stam" (2,3, 1966, p. 240) publiceerde Ph. VAN HILLE de kwartierstaat van Constant PERMEKE. Daarin leren we dat Henri's voorvaderen blikslagers, loodgieters, landbouwers en stoelen-draaiers waren.

Het gezin PERMEKE-VANHAELEWYN telde 12 kinderen, oa. nog een Louis, een Leopold en een Edouard.

Een zuster van Henri trouwde met de vader van de gekende Iepers-Oostendse fotograaf Maurice ANTONY (1883-1963)

Over Henri's jeugd en jongelingsjaren is weinig met zekerheid geweten : met afwisselend succes zou hij tal van beroepen hebben uitgeoefend.

1870 : "Landschap" (olie op doek; 24,5 x 45; privéverzameling)

1874 : In dat jaar wellicht vat Henri PERMEKE zijn studies aan aan de kon. Academie voor Schone Kunsten te Brussel.

Tot omstreeks 1878 woonde hij in de Molenstraat 33a te Sint-Joost-ten-Noode

1875 : Op 2 september 1875 richt Henri PERMEKE een brief aan het Poperingse Gemeentebestuur om een subsidie voor zijn studies te bekomen (VAN DEN BUSSCHE, p. 3)

Hij liet niet na her en der aan te dringen om méér subsidies te bekomen (VAN DEN BUSSCHE, p. 5-6)

"Stilleven - de dood" (olie op doek; 56,5 x 42,5; privéverzameling)

1876 : Stichting van "L'Essor" te Brussel op 4 maart 1867. Deze vereniging wilde de leerlingen en oudleerlingen van de Academies voor Schone Kunsten verenigen. PERMEKE was stichtend lid. Andere leden waren : A. BAERTSOEN, F. CHARLET, J. DILLENIS, L. HERBO, L. CAMBIER, J. DEGREEF, J. DELVILLE, R. WYTSMAN, F. VAN LEEMPUTTEN, J. DELALAING, F. KHNOPFF e.a.

- 1877 : "Het strand te Oostende"
 "Het kursaal te Oostende in opbouw"
 "Landschap" (olie op paneel; 44,5 x 58; privéverzameling)
 "Poperinge na de hoppepluk" (olie op doek; 57 x 123; (Poperinge, Gemeentebestuur)
- 1878 : Een brief van PERMEKE (gedateerd 26 augustus 1878) vertelt dat hij toen in Amsterdam verblijft.
 In die brief is een ook sprake van de aankoop van "Gezicht op de Stad Poperinge" door de Stad Poperinge à 1.200 Fr. (VAN DEN BUSSCHE, p. 6).
 In 1878 zou Leopold II zijn schilderij "Oostende bij regenweer" gekocht hebben naar aanleiding van een tentoonstelling van "L'Essor" (L'Echo d'Ostende, 20 juli 1907)
- "Scheldegezicht te Burcht" (olie op paneel; 43,5 x 57 cm; privéverzameling)
 "Broeltorens te Kortrijk" (olie op doek; 49 op 68; Oostende, Museum voor Schone Kunsten)
 "Oudenaarde tijdens de overstroming van 1877". Hij wint er een bronzen medaille mee te Sydenham.
- 1879 : Wellicht dat jaar voltooit PERMEKE zijn studies aan de Brusselse Academie. Begin 1879 verhuist hij naar Burcht, een Scheldedorp nabij Antwerpen.
 Burcht was toen ter tijd een geliefd oord bij vele Belgische landschappers : Franz Courtens, Alfred Verwee, Euphrosine Beernaert, Camille Van Camp... .
 Deelname aan het Salon 1879 te Brugge met "Oudenaarde tijdens de overstroming van 1877" & "Haven te Maassluis" (cf. Cercle Artistique Brugeois. Explication des ouvrages de peintures, ... , exposés dans les Salles des Halles de Bruges le 7 décembre 1879).
 Genoemde catalogus wermeldt PERMEKE inderdaad woonachtig te Burcht, en vertelt ook dat hij reeds een medaille heeft gewonnen te Sydenham.
- "Stilleven met bloemenvaas" (olie op doek; 20 x 25; privé - verzameling)
- 1880 : Deelname aan het Salon 1880 te Brussel met "De Schelde bij hoog tij"
 "Strandgezicht" (olie op paneel; 25 x 50 cm)
 "Havengezicht te Nieuwpoort" (olie op doek; 25 x 40; privéverzameling)
- 1882 : Deelname aan de 6e jaarlijkse tentoonstelling van l'Essor" in het Palais voor schone kunsten, Regentschapstraat te Brussel (7 januari - 8 februari) met vier schilderijen :
 157. Le pont Léopold à Bruxelles
 158. Le bassin de l'Arsenal
 159. Déchargement sur l'Escaut
 160. Le pont du rivage
- 1883 : Op 3 september 1883 huwt Henri PERMEKE te Burcht met Stefanie BUYTAERT, dochter van Petrus-Augustinus BUYTAERT (1811-1876), Gemeentesecretaris van Burcht, en Maria-Francisca BOEYE (1802-1884). Ze had één broer, Martin, die onderwijzer was.
 Kort na zijn huwelijk vertrok Henri PERMEKE alleen op reis naar Italië.
- 1884 : "Landschap in Italië" (olie op doek; 45 x 66 cm).
- 1885 : Henri PERMEKE is eindelijk terug uit Italië en vestigt zich met zijn vrouw te Antwerpen, Zilvermidstraat 13.

1886 : Op 2 augustus 1886 wordt hun zoon Constant PERMEKE geboren (100 jaar geleden in 1986 !!!)

Op een niet gekend tijdstip in of na 1886 komen ze opnieuw te Burcht wonen, Kerkendam 3.

Vader PERMEKE had inmiddels een woonboot-atelier gekocht die hij de "Artis Amor" doopte.

(vervolgt)

Norbert HOSTYN.

X X X

Uit het Stadsarchief :

Twee Oostendse advertenties uit de 18e eeuw.

Hierbij de tekst van twee 18^e eeuwse advertenties, waarvan het Oostendse Stadsarchief exemplaren bezit. De eerste betreft de aanbesteding van de bouw van een magazijn nabij de handelsdokken. De andere adverteert de openbare verkoop van een grote hoeveelheid textiel. Ze dateren respectievelijk uit 1780 en 1787, de laatste bloeiperiode van Oostende vóór de Franse revolutie. Het is de tijd van grote economische expansie, de tijd van de Vrijhaven met een belangrijke goederen-traffic te Oostende. Een bloei die zo schitterend weerspiegeld werd in het onvindbare schilderij van Balthasar SOLVYNS : "Gezicht op de haven en de Stad Oostende" (VERBOUWE, 373)

ADVERTENTIE.

Norbert HOSTYN.

Men laet weten van wegen BURGMEESTER ende SCHEPENEN der Stede ende Port van Oostende, dat sij op Saterdag den 29 deser loopende maend July 1780 's namiddags ten twee uren t'hem-lieden Collegiale Vergaederinge, in eene aenneminghe, publyckelyk aen den minst-biedende, zullen exponneren het maecken tusschen de twee Bassins, ende leveren van de noodige Materialen van een Magazyn, lanck tusschen mueren twee hondert twee-en-vyftig, breed dertig voeten en half, ende hooge seventhien voeten acht duymen en half in brycken ; de kappe de welke zal moeten gedeckt worden met Schaillien naer proportie ;alles ingevolge het Plan, Besteek, ende Condition dan-of zynde, ende berustende ter Greffie der geseyde Stad, alwaer sy, door de gonne gaedinge hebben, van nu af konnen geexamineert worden.

ADVERTENTIE VAN DE VENDITIE.

Men sal Vercoopen op Woensdag den 6 February 1787, om twee uren na-middag ten Comptoire Principael van Syne Majesteyts Regten binnen Oostende; Eene groote partye Wolle Stoffen, bestaende in hondert twee stucken Satyn-Turk, schoone qualiteyt, Twaelf stucken Witte Baeyen, Twee en dertig Halve Stucken Duffelt ofte Bath Coat-ings van verscheyde Conleuren; 't welck bovenstaende vrey van alle Regten aen de Koopers sal geleverd worden

Elck segh 't Voorts.

OOSTENDSE BROUWERIJEN.

De naam van de Engelse brouwerij waarvan sprake in het aprilnummer van "De Plate" (blz 2) is niet Kalter maar Calder. De brouwerij was eigendom van de N.V.:Calder's Belgian agencies, een vennootschap gesticht met Engels kapitaal waarvan de Heer Calder de voornaamste aandeelhouder was.

R. LUST.

"OSTEND WAS NEAR REDUCED TOT A HEAP OF RUBBISH NOT FOR THE LAST TIME
IN ITS HISTORY ... " (WINSTON CHURCHILL)

Deze veelbetekende, historische woorden die Churchill ooit eens over onze stad geschreven heeft, laten niet onmiddellijk vermoeden dat achter de Engelse Staatsman ook een groot historicus schuil ging. Zelfs niet dat achter deze uitspraak een episode uit Oostendes geschiedenis stak die m.i. steeds weinig aandacht heeft gekregen van onze plaatselijke historici : het beleg van 1706.

Wij hebben "klassieke toppers" die het in navorsingswerk nog steeds doen : het grote Beleg (1601 - 1604) de Oostende Compagnie, de Belle Epoque ..., maar een naam als Marlborough of De la Motte kom je minder tegen. Churchill heeft er twee werken over geschreven "Marlborough, his life and times" en besteedt uitvoerig aandacht aan onze stad, gebeurtenissen en de briefwisseling die het Beleg voorafging (o.a. p133 - 135, 441, 443, 445 - 446, 452 - 453, 660 - 663). Als je daarbij weet dat de hertog van Marlborough, John Churchill heette, kun je vlug gissen naar de motieven van het werk.

De feiten nog even vlug op een rijtje plaatsen is wellicht niet overbodig. In 1700 sterft de Spaanse koning Karel II, zonder rechtstreekse erfgenamen. De twee pretendentes waren Filips van Anjou, kleinzoon van Lodewijk XIV (die hebben we nog meermaals gehoord als het om gebiedsuitbreiding gaat !) en Karel, tweede zoon van de Oostenrijkse keizer. De zonnekoning valt in 1701 met zijn leger onze gewesten binnen (op 6 februari ziet Oostende 600 Fransen binnenmarcheren), maar de legers van de Oostenrijkse keizer o.l.v. Prins Eugeen van Savoije - Willem III van Engeland - o.l.v. Marlborough - en de Staten van Holland verjoegen de Fransen.

In vertaling laat ik Churchill het Beleg vertellen (p.134 c.v.)
"... Overkirk leidde het beleg van Oostende. Admiraal Fairborne blokkeerde de haven met een eskadron gevechtsschepen van de hoofdvloot en kleine vaartuigen van de kustvloot met daarbij de "torpedo" schepen Blast en Salamander. De burgers van Oostende sloten aan bij het Franse garnizoen en gedurende drie dagen werden de stad en versterkingen het doel van hevige bombardementen zowel vanuit het land, als vanuit zee totdat volgens verslagen van tijdgenoten "de stad in een hoopje puin was herschapen". Dit zou niet de laatste keer zijn in haar geschiedenis (!) op de 2^e dag (4 juli 1706) vormde een Nederlands bataljon, voorafgegaan door een stormtroep van 50 Britse grenadiers, een bruggehoofd in de vijandelijke linies en na een krachtige uitval gaf het belegerde Oostende zich over. Het Franse garnizoen, gerandeerd dat het niets zou doen, kwam naar buiten zonder tekenen van eer en de meeste Spanjaarden voegden zich bij de geallieerden. Twee oorlogsschepen van de Bourbons, met respectievelijk 70 en 50 kanonnen en een aantal kleinere boten, samen met vele legereenheden, 90 kanonnen en veel munitie werd buitgemaakt bij het fort. De verliezen van de geallieerden bedroegen 500 man.

Oostende ontnam de vijand een tot dusverre nuttige haven voor hun schepen en kapers. De Oostendse kaper Pol Bestenbustel wist bij het Beleg de Engelsen te ontlopen.

Het gaf Marlborough een basis dicht bij het leger, dan voorheen de Nederlandse rivieren en hij had de hoofdhaven voor de invoer van het Engelse laken naar de heropende markt van Blegië in handen ...".

Tot zover W.Churchill. Als anekdotische aanvulling heb ik even J. Bovens

nageslagen die in zijn 2^e deel van zijn gekende beschrijving vanaf p.5 tot p.15 er ook uitvoerig of ingaat . Hij vertelt van de zwarte zusters die de stad op bevel niet mochten verlaten om zich in te laten met de zieken. Van een trommelaar die, alvorens het beleg begon, de stad vroeg tot tweemaal toe zich over te geven, maar onverrichterzake moest terugkeren. Van de magistratuur die alle burgers aanmaande zich voor 2 maanden te voorzien van graan. Van vrouwen en kinderen die op schepen met have en goed gevlucht waren op het einde van de haven maar als antwoord kregen dat zij als eerste inbrand zouden geschoten worden indien zij zich niet wilde overgeven aan de wettige koning Karel, III. Of van de kap van de stadstoren met zijn 8 kunstige uurwijzers die afgebrand was... . De menselijke drama's en het onnoemelijk leed laat zich zo raden. Wat voor ellende, ongeluk en diepmenselijke noden heeft dit vissersdorp vanaf zijn bestaan al niet meegemaakt. Je vraagt je steeds af waarom en hoopt dat Churchill's gevleugelde zin nooit meer bewaarheid wordt.

IVAN VAN HYFTE.

X X X

ARCHITECTEN VAN OOSTENDE-BELLE-EPOQUE - XXVI : Aanvullingen

(door N. HOSTYN.)

Alphonse BALAT

(Gocheneëe, 1818 - Elsene 1895)

Was architect van het Kon. Hof onder Leopold II en deed tal van verwezenlijkingen te Brussel en Laken. Vooral gekend voor het gebouw van het Museum voor Schone Kunsten te Brussel.

Tekende de plannen voor een gedeelte van het Kon. Chalet te Oostende.

Aimé DE DONCQUERS (cf. De Plate 1978/89-99)

Woonde omstreeks 1897 in de Rogierlaan 21 te Oostende (cf. A.STRACKE. Almanach... 1897).

Adolphe DEPAUW

Wat A. DEPAUW concreet allemaal te Oostende heeft gebouwd is me voorlopig nog niet gekend. In elk geval was hij op dinsdag 17 juli 1894 aanwezig in de tentoonstelling van de "Cercle des Beauw-Arts" en onderhield Leopold II zich met hem tijdens diens bezoek aan de tentoonstelling. Ze spraken over zijn aan gang zijnde werken.

(cf. L'Echo d'Ostende, 22 juli 1894)

Antoine DUJARDIN (cf. De Plate, februari 1977)

- tekende de plannen voor een (gesloopte) zeedijkwilla te Middelkerke
- tekende de plannen voor het huis van Dr. Van Wynendaele te Gistel. Dit huis bestaat nog, en is te zien op enkele oude Gistelse prentkaarten.
- Tekende de plannen voor de Velodroom te Oostende (1895-1896), die gelegen was nabij de Hypodroom, niet ver van de Nieuwpoortsesteenweg.

Félix LAUREYS (zie De Plate 78/105-106)

- Tekende de plannen van het Tweede Kursaal, samen met NAERT (1877-78).

Over de constructie van dit Kursaal volgt later eens een meer uitgebreid artikel.

- De storens van het station werden gesloopt in 1956 (zie De Zeewacht, 29/6/1956).

A. MENESSION

Volgens de Duitse architect STUBBEN, die in de 19e eeuw een artikel schreef over de Oostendse architectuur, heeft deze architect, na Antoine DUJARDIN, de meeste Zeedijkvill's op zijn naam staan.

EEN DOCUMENT UIT DE FRANSE TIJD. In het Oostends Stadsarchief steekt de volgende gedrukte lijst met 100 namen van belaste stadsgenoten, opgesteld op 30 Ventôse XII (21 maart 1804). We oordeelden het nuttig deze historisch interessante lijst te publiceren.

N.H.

DEPARTEMENT DE LA LYS.

ARRONDISSEMENT DE BRUGES. CANTON D'OSTENDE.

LISTE DES CENT PLUS IMPOSÉS DU CANTON D'OSTENDE.

N°	Noms et prénoms	Domicile	N°	Noms et prénoms	Domicile
1	Adamson, Jacques	Ostende	51	Macloet, jean	Ostende
2	Balbaert, Michel	idem	52	Muscar, arnoud	idem
3	Baes, livin, oncle	idem	53	Myngher, égide	idem
4	Baes, Livin, neveu	idem	54	Neven, denis	idem
5	Belleroche, henri	idem	55	Nyssens, charles	Breedene
6	Blacke, jean thomas	idem	56	Nyssens, cornil	idem
7	Boote, J.	idem	57	Nyssens, joseph	idem
8	Busso, françois	idem	58	Ocket, pierre	Ostende
9	Carpentier, charles	idem	59	Ocket, louis	idem
10	Claeys, constantin	idem	60	Ocket, joseph françois	idem
11	Clercq, élie	Breedene	61	Perleau, alexandre	idem
12	Declerck, salomon	Ostende	62	Pullinck, françois	idem
13	Declerck, jacques	idem	63	Quyo, pierre	Steene
14	Debael, françois X	idem	64	Reubens, jacques	Ostende
15	Declerck, jean	idem	65	Rossels, J.P.	idem
16	Declerck, charles	idem	66	Rodange, P.L.	idem
17	Dezwelg, lucas	idem	67	Rosseel, emmanuel	Breedene
18	Dejaegher, françois	idem	68	Serruys, jacques	Ostende
19	Deknuyt, antoine	idem	69	Serruys, J.B.H.	idem
20	Deridder, jacques	idem	70	Serruys, joseph	idem
21	Debrauwer, jacques	idem	71	Smedt, gregoire	idem
22	Bekuyper, P.J.	idem	72	Spillaert, jacques	idem
23	Decock, joseph	idem	73	Snys, Jean	idem
24	Deconinck, ignace	idem	74	Thuys, emmanuel	idem
25	Delmot, charles	idem	75	Tribon, louis	idem
26	Donche, antoine	idem	76	Vancuyl, fils	idem
27	Degrutter, J. père,	idem	77	Vandenabeele, pierre franc	idem
28	Devette, J.	idem	78	Vandercruyssen, constantin	idem
29	Delacroix, guillaume	idem	79	Vandamme, jean baptiste	idem
30	Denys, M.	idem	80	Vanderheyde, balthazar	idem
31	Engelbrecht, pierre	Breedene	81	Vandonny, françois	idem
32	Flandrin, françois	Ostende	82	Vanhalme, jean	idem
33	Fostrel, jean	idem	83	Vanhes, jean	idem
34	Gausсен, barthelemi	idem	84	Vaniseghem, W.J.V.	idem
35	Gregoire, guillaume	idem	85	Vaniseghem, josse	idem
36	Huys, jean	idem	86	Vaniseghem, andré	idem
37	Huylman, pierre	idem	87	Vaniseghem, joseph	idem
38	Huyze, françois	idem	88	Vanmidelem jean	idem
39	Janssens, jacques	idem	89	Vanmorsel, theodore père	idem
40	Keith, george	idem	90	Vanmorsel, theodore fils	idem
41	Laneris, jacques père	idem	91	Vanoutryve, françois	idem
42	Lauweryns, andré	idem	92	Vanravestyn, françois	idem
43	Lauweryns, charles	idem	93	Vancoustre, ignace	idem
44	Lantzwert, jean baptiste	idem	94	Verdonck, jean fils	Breedene
45	Lantzwert, philippe	idem	95	Vercoustre, joseph	Ostende
46	Leap, jean	idem	96	Weert, francois	Breedene
47	Leap Louis	idem	97	Weert, pierre	idem
48	Lenoir, jacques	idem	98	Wielaert, jean baptiste	idem
49	Lefevre, pierre	Breedene	99	Willems, jean baptiste	idem
50	Leparcq, martin	idem	100	Vanmorsel, henri	Ostende

1. De Bredense periode

De toneelkring "Nut en Vermaak" wordt in maart 1880 te Bredene-Slijkens gesticht op voorstel van Frans Maes - Montangie en Frans Deleger, beiden lid van de Bredense liefdadigheidsmaatschappij "Zonder naam, niet zonder hart".

De kring stelt zich tot doel, bij middel van vertoningen, stoffelijke hulp te verlenen aan de noodlijdenden van de gemeente en tevens bij te dragen tot het geestelijk vermaak en de zedelijke ontwikkeling van de bevolking.

Het herenhuis waar beide heren dit idee uitwerken, bestaat heden nog en was oorspronkelijk de wasserij van Frans Maes-Declercq gelegen aan de Prins-Albertlaan, 70.

De statuten worden opgesteld op een algemene vergadering die op 18 november 1880 gehouden wordt in het lokaal van Pieter Wets - Vernieuwe. Het bestuur zal bestaan uit Frans Maes - Montangie, voorzitter, Frans Deleger, toneelmeester, Damien Soete, schrijver, Ernest Marysael, schatbewaarder en Pieter Vansteene.

De overige aanwezigen op deze vergadering zijn Felix Lams, Jos Maertens, Lodewijk Tanghe, Pol Tanghe, Gust Vanpraet. Als beschermende leden worden uitgeroepen : Felix Lams, Karel Lams, Jos Maertens, Frans Maes - Declercq en Karel Marysael. Treden toe als werkende leden : Jan Eereboudt, Frans Maes - Montangie, Karel Vanheule, Pol Vanpraet en Medard Wancket.

De kring verwerft verder een vijftigtal ereleden die een jaarlijkse bijdrage betalen. Het bedrag van deze bijdrage zal bepaald worden naargelang de toestand van de kas en bedraagt in 1880 zes frank.

Frans Maes-Declercq, de erevoorzitter en vader van de 1e voorzitter is geen ongekende te Bredene. Gentenaar van afkomst, richt hij immers de eerste wasserij-blekerij op te Bredene-Slijkens.

De eerste vertoning door Nut en Vermaak heeft plaats op 19 december 1880 in de zaal van Pieter Wets - Vernieuwe. Op het programma van die eerste vertoning staan vier eenakters : Dienst voor dienst, toneelspel, De armoede in de werkmanswoning, dramatische alleenspraak, Jan pak vast, kluchtige alleenspraak en Een varken met twee hespen, kluchtspel.

Deze vertoning wordt gevolgd, gedurende dit eerste toneelseizoen, door nog drie andere.

Omdat uitbreiding nodig is, verhuist de kring in 1888 naar lokaal Den Hert bij Kamiel Versluys, gelegen aan de Prins-Albertlaan.

Ook daar worden geregeld vier vertoningen per jaar gegeven.

In 1890 wordt het 10-jarig bestaan van de kring gevierd.

Bij die gelegenheid stuurt het Hof te Brussel op 23 maart een telegram met gelukwensen :

"De Koning gelast mij Zijnen oprechten dank te betuigen aan de Heeren leden der Maatschappij, die op hunne vereeniging, op de gezondheid Zijner Majesteit en der Koninklijke Familie gedronken hebben.

De adjudant des Konings van Dienst."

In 1892 wordt Valentin Dekeyser, pas benoemd tot onderwijzer te Bredene - Slijkens, lid van Nut en Vermaak.

De eigenaar van herberg Den Hert overlijdt in 1894. Daardoor wordt het lokaal gesloten en staat de kring op straat. Door toedoen van Valentin Dekeyser bekomt Nut en Vermaak een nieuw lokaal. Het wordt herberg De Casino, aan de Prins-Albertlaan 85.

Deze herberg, gelegen naast het kerkplein van de Sint-Jozefkerk, wordt uitgebaat door Prudence van Dycke, weduwe van Hendrik Luca.

Om deze herberg geschikt te maken voor het toneel worden heel wat werken uitgevoerd. Zo wordt de scheidingsmuur der bovenkamers weggebroken, wordt de achtergevel opengebroken en wordt, boven de achterplaats, een verlenging bijgebouwd op pijlers.

Deze zaal zal pas in 1937 afgebroken worden om, na de bouw van de brug over het tussendok dat vanaf 1905 de Oostendse haven met het kanaal naar Brugge verbint, de Prins Albertlaan recht te kunnen trekken.

Op zondag 27 januari 1895 wordt de nieuwe toneelzaal plechtig ingespeeld. Op het programma : Luppe Paaskazak, luimig toneelspel met zang, Een reisje naar Oostende, blijspel met zang in 3 bedrijven, verassing en tenslotte dansfeest.

De verrassing wordt medegedeeld door de voorzitter : Nut en Vermaak zal voortaan gemengd toneel opvoeren.

Dit is voor die tijd en voor een amateurgezelschap vooruitstrevend en zelfs gewaagd te noemen.

Zo komt op zondag 17 februari 1895, voor de tweede opvoering van het seizoen, Louise Vanhoucke, echtgenote Gunst, op het podium. Het programma voorziet immers drie stukken met een vrouwenrol: Voor't varken, blijspel (8 heren, 1 dame), T.K. en P.K., blijspel (3 heren, 1 dame) en Dat komt van beloven, blijspel met zang (3 heren, 1 dame). De rest van het programma is : Door de misdaad gestraft, dramatisch tafereel, en tenslotte een dansfeest.

De toegang tot de zaal is in die tijd gratis voor de ereleden en hun rechthebbend gezin. De andere toeschouwers betalen 1 frank per persoon zonder onderscheid. Kinderen beneden 12 jaar mogen echter niet binnen. De vertoningen beginnen doorgaans om 18.30 u.

In 1895 wordt Valentin Dekeyzer tot toneelmeester bevorderd en wordt Alfons Maes sr., geboren op 31 januari 1884 te Bredene (Molendorp) als zoon van Frans Maes - Motangie, werkend lid.

In 1896 komen twee andere dames op de planken : Leonie Desmedt en Georgine Deconinck.

Op 8 maart 1896 speelt Nut en Vermaak voor de eerste maal op verplaatsing. In de toneelzaal Het Blauw Huis bij R. Hursel te Gistel worden 4 eenakters opgevoerd. Het orkest staat onder de leiding van Gustave Dorchain.

In 1897 wordt de toneelzaal De Casino merkkelijk vergroot zodat 80 personen meer plaats kunnen nemen.

Om ook de dames van de spelers wat te gunnen, wordt vanaf 1898 jaarlijks een feestje georganiseerd.

Het eerste feestje grijpt plaats op 25 april 1898 en begint om 16 u 30 met een koffiëpartij voor de vrouwen, gevolgd door een prijsbolling, een eenakter en een dansfeest.

Alfons Maes jr., komt in 1898 bij het bestuur van Nut en Vermaak als ondervoorzitter.

Vanaf 1900 is Gustave Dorchain, die reeds in Gistel met Nut en Vermaak kennis te maken, de vaste orkestleider van de kring.

Hij wordt aan de piano bijgestaan door J. Demarest.

Voor de opvoering op 27 oktober 1901 van De dochter van de muzikant, zorgt het huis Deraedt uit Roeselare voor kostumering en grime. Dit is het begin van een lange samenwerking met de familie Deraedt.

Op 20 december 1902 overlijdt Louise Vanhoucke, de pionierster van het dames-toneel bij Nut en Vermaak en in 1903, op 82-jarige leeftijd, de erevoorzitter Frans Maes - Declercq.

Het 25-jarig bestaan van de kring wordt tijdens het toneelseizoen 1904 - 1905 gevierd.

Op 19 september 1904 neemt Nut en Vermaak deel aan de toneelwedstrijd uitgeschreven door "De Vlamingen" in de Koninklijke Vlaamse Schouwburg te Brussel en behaalt er een tweede prijs met Het blinde kind en Een haastig woord.

De spelers zijn Jeanne Dérodés, Oscar Deconinck, Valentin Dekeyser, Marie Lefèvre en Alfons Maes.

Maar Nut en Vermaak moet weeral verhuizen!

Met een luisterrijke openingsvertoning onder de regie van Bollen wordt op 6 november 1904 de Vlaamse Schouwburg van Bredene-Slijkens ingehuldigd. Deze Vlaamse Schouwburg is het lokaal van J. de Meester - Vandewalle en is gelegen aan de Prinses Elisabethlaan waar later de rokerij Ostendia zal gevestigd zijn.

Een krant uit die tijd beschrijft de zaal : Een echte schouwburg in 't klein, met gordijn, mooiversierd met allerhande opschriften. Meer nog, we ontwaarden twee beeltenissen van een toon- en letterkundige, namelijk : Peter Benoit die zijn volk leerde lezen, en Hendrik Conscience, die het leerde lezen in onze heerlijke Nederlandse taal.

We vragen ons tenslotte af waar men te Sas -Slijkens die mooie toneelschermen vandaan haalt.

In de Geschiedenis van Bredene van Robert de Beaucourt de Noortvelde tenslotte lezen wij :

Men kon zich moeilijk het Sas voorstellen zonder in de geest er de stenen molen bij te voegen. Deze is onlangs ook verdwenen, en zijn plaats is thans ingenomen door een reeks sierlijke huizen. In de onmiddellijke nabijheid verheft zich ook de toneelzaal der welgekende maatschappij "Nut en Vermaak" welke jaarlijks enige druk bezochte vertoningen geeft.

De toegangsprijs voor de vertoningen hangt af van de plaats : balkon : 1,50 F ; orkest : 1,25 F ; parket : 1 F ; gaanderij : 0,75 F en parterre : 0,50 F.

In 1904 is het bestuur samengesteld uit o.a. Alfons Maes sr, Hector Marussael en Pieter Vansteene.

In 1905 huldigt de kring, ter gelegenheid van een jubelvertoning, de overblijvende stichters : Frans Deleger, Frans Maes - Montangie, Domien Soete en Pieter Vansteene.

Deze jubelvertoning heeft plaats op 12 februari 1905. De heideboeren, drama met zang in 4 bedrijven en Schrik van soldaten, blijspel met zang in 1 bedrijf, worden opgevoerd.

Langzamerhand raakt de Bredense maatschappij echter ook in Oostende bekend. Het programmablaadje van 28 oktober 1906 meldt : "De toeschouwers van Oostende zullen de gelegenheid krijgen om over rijtuigen te beschikken die naar de stad zullen vertrekken na de vertoning."

De ouderdomsdeken en medestichter van de kring, Pieter Vansteene, overlijdt op 19 maart 1907.

Op 10 november 1907 reist het gezelschap naar Ieper om deel te nemen aan het toneelfestival ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de maatschappij De Vlaamse Ster.

De reis heen en terug, met een middag- en avondmaal en een overnachting met ontbijt kost 8 F.

Nut en Vermaak presenteert er Tortelduiven, geprimeerde komedie in 1 bedrijf; De dochter van de muzikant, drama in 3 bedrijven en Meisjesgrillen, geprimeerd blijspel in 1 bedrijf.

Daarnaast doet Valentin Dekeyser mee aan diverse wedstrijden voor monologen. In 1907 wordt hij bekroond met De Blinde van Jan van Beers en in 1908 te Middelkerke met een tweespraak uit Roze Kate van Nestor de Tière.

Ondertussen heeft Alfons Maes, sr., die na het koninklijk atheneum, geneesheer had willen worden, het wasserijbedrijf van zijn vader overgenomen. Op 24 mei 1910 treedt hij in het huwelijk met Maria-Louisa de Meester. Uit dit huwelijk zullen 7 zonen spruiten waaronder de latere voorzitter Alfons Maes jr.,

In die jaren wordt Nut en Vermaak, behalve door Valentin Dekeyzer, ook nog geleid door de beroepsregisseurs Jan Bollen van de Koninklijke Schouwburg van Brussel en prof. R. Depauw - Vantrappe van het Koninklijk Conservatorium van Gent. Ook geeft Nut en Vermaak, ten koste van grote financiële opofferingen, haar vertoningen met de medewerking van beroepsartiesten die te Brussel, Gent of Antwerpen onder de besten aangeschreven zoals Jeanne Bérode, Henriette Cabanier, Irma Deveirman, en Marie Lefèvre.

Ter gelegenheid van de opvoering op 16 oktober 1910 van Moederhart, drama in 4 bedrijven, en Een haastig woord, blijspel in 1 bedrijf, schrijft een Oostendse krant: Wat we hier kregen was geen ongezone drakenkost, geen overdreven moorden en brandhistories, alsof moorden en branden een sport zouden zijn, maar het was een groep uit het dagelijks leven, het dramatisch leven, dat we zo vaak rond ons zien. Moederhart van N. de Tière is een van die vele stukken van deze vruchtbare schrijver, die de toeschouwer moeten ontroeren, zonder het te doen vervallen in een overdreven sentimentaliteit. Of het goed weergegeven was, bewees de volledige stilte in de goed gevulde schouwburzaal. Geen gerucht klonk er, tenzij nu en dan een onwillekeurig ontsnapte zucht. Het volk hing aan de lippen der meesterlijke spelers. Iets dat ons bijzonder trof was de zorg, die er besteed was aan het blijspel. Terwijl de meeste maatschappijen het blijspel aanzien als een quantité négligeable, had Nut en Vermaak er aan gehouden dat pareltje weer te geven zoals 't moet.

In 1911 bevestigt het programmablaadje ten behoeve van de Oostendenaren dat de vertoning zal gedaan zijn om 22u30, d.w.z. vóór het vertrek van de laatste tram naar Oostende.

Oscar Deconinck wordt op 1 december gevierd om zijn 25-jarig lidmaatschap.

De laatste vertoning voor het uitbreken van de eerste wereldoorlog, wordt op 15 februari 1914 gegeven.

Meteen wordt ook het Bredense tijdperk van Nut en Vermaak aafgesloten.

Nut en vermaak die als een kleien kring begon, heeft in de eerste 34 jaren van haar bestaan een steeds stijgende bloei gekend en haar medewerking verleend aan tal van liefdadigheidsvertoningen, zowel binnen als buiten de gemeente.

(Vervolgt)

Filip MENU.

LIJST VAN DE TONEELSPELERS VAN NUT EN VERMAAK 1880-1980 MET DE JAREN WAAROP ZE OPTRADEN.

Dany ALLARY 1965	D. BOËHME 1938
Patrick ANDRIES 1975	Irma BOGAERT 1926-1936, 1947
P. ARDAEN 1925	B. BOLLE 1907
M. ART 1934	H. BONNEL 1938
A. ASAERT 1928-1931	R. BONNEL 1939, 1945
Annie BARRAT 1959 - 1960	G. BORNY 1927
Cés. BENS 1919	Hilde BOUTEN 1980
Claire BENS 1919	Arlette BRACKX 1973-1974
Jeanne BÉRODÈS 1904-1906	Monique BRAEM 1967-1969
M. BÉRODÈS 1905	Pierre BROUCKE 1946-1948
BILLIAUW 1909	Mariette BROWN 1959-1965, 1967-1972
BLANPAIN 1920-1921	F. BRÜNING 1951
BLONDEEL 1925-1926	Henriette CABANIER 1904

R. CABOOTER 1933-1935
 M. CARETTE 1926-1927
 CASPEELE 1925
 L. CASTELEYN 1905
 Willy CASTELEYN 1958-1959
 G. CATRY 1926-1929, 1931
 L. CEUNINCK 1900
 CLAESSENS 1896
 Irma CLAEYS 1913-1914, 1920-1922
 Hilda CLARYSSE 1969
 Bl. CLINCK 1934
 Nadine CONSTANDT 1979
 H. COOLS 1956
 Alex COOPMAN 1948
 Frans COOPMAN 1947
 Fred COOPMAN 1931-1939, 1945-1950, 1952
 A.G. COPPIJN 1908, 1910
 Gustave COPPIJN 1903-1913, 1920-1922
 Maria COPPIJN 1903-1904, 1906-1913
 Ran. COPPITERS 1905
 Terc. COPPITERS 1905
 Dominique CORDY 1974-1979
 Henry CORDY 1958, 1974, 1977, 1980
 Katrien CORDW 1974
 Peter CORDY 1974
 A. CORNILLIE 1956
 M.J. CORNILLIE 1955
 Nancy CORNILLIE 1958
 Pieter CORTEILLE 1925
 A. COULLIER 1907
 Th. CUYPERS (mevr) 1921
 Redgy DANSERCOER 1938-1939, 1945-1948
 Jackie DAVID 1961-1962
 J. DE BACKER 1905-1908
 Liliane DEBOI 1945-1947
 DE BOOS 1900, 1921
 Walter DE BRUYNE 1946-1965, 1967-1980
 Olivier DE BUCK 1980
 DECAESTECKER 1922
 DECKMIJN 1923-1924
 Lucienne DECLEER 1952-1954, 1956-1957
 P. DECLEER 1900-1912
 Suzy DECLEER 1950-1954
 W. DECLEER 1952
 Jeaninne DECOCK 1956
 A. DECONINCK 1895-1896
 B. DECONINCK 1908
 C. DECONINCK 1909
 Georgine DECONINCK 1895
 Jan DECONINCK 1905, 1907-1908, 1921
 Oscar DECONINCK 1895-1896, 1900-1909,
 1911-1914, 1920-1923
 A. DE COO (mevr) 1919, 1921
 Piet DECRAEMER 1969

A. DECUYPER 1912-1913
 P. DEFER 1931-1936
 Simonne DEFER 1936, 1938-1939
 Octaaf DEFOOR 1926-1939, 1945-1952
 René DEFOOR 1948
 Monique DEFRANCE 1953-1955, 1957-1958
 Nicole DE GOLS 1971
 Eliane DEGROOTE 1972-1973
 Jeanne DEGROOTE 1949-1950, 1952
 S. DEGROOTE 1926-1928
 Yvonne DEGROOTE 1950-1951
 DE HAESE 1931
 DEKEMPENEER 1921
 Valentin DEKEYZER 1895-~~1896~~, 1900-
 1904, 1906-1914, 1920-1927,
 1929.
 K. DELEANDER 1927-1935
 Els DELAFONTAINE 1964
 Alfred DE LANDTSHEER 1901-1914, 1920-
 1923
 Emiel DE LANDTSHEER 1895, 1900-1903,
 1905-1914, 1920-1923.
 Jeroom DELTOMME 1952-1954, 1962
 K. DELVIGNE 1938
 Aline DEMEESTER 1905, 1911
 André DE MEESTER 1946, 1952-1954,
 1976-1977, 1980
 Jules DEMEESTER 1905
 R. DENUWELAERE 1936-1937
 Erna DENYS 1969
 Leopold DEPAEP 1955
 F. de PAEPE 1929
 Rachel DEPAUW 1908-1911
 Gwenny DEPREZ 1975-1978
 Rita DEPUYT 1967-1971
 Alf. DERAEDT 1901-1903, 1922-1924,
 1929
 Eug. DERAEDT 1903-1905, 1908, 1912-
 1914, 1920-1927, 1929, 1931
 Julia DERAEDT 1925-1930
 Ch. DERIDDER 1896, 1900-1905
 M. de RIDDER 1905
 DEROUSSE 1909-1910
 Ernest DESMEDT 1935-1936
 Leonie DESMEDT 1895-1896
 DESMET 1934-1935
 DEURBROECK 1905
 Irma de VEIRMAN 1906, 1909-1911
 B. DEVOS 1934-1936
 Jenny DEVOS 1952-1954
 Joh. DEVOS 1953-1954
 Julienne DEVOS 1953
 DEVRIENDT 1905
 Is de VRIESE 1922-1928

A. de WUFFEL 1927
 Fern. DEWULF 1927
 Geert DEWULF 1977-1978
 Edmée d'HOEDT 1947-1949
 Germaine d'HONDT 1923-1926, 1931
 DHOOGHE 1921
 Aug. DIRICKX 1925-1927, 1929-1936
 Marie-Louise DUFAIT 1945-1946
 DUMONT 1904-1906, 1908
 Etienne ENGELS 1964
 G. EYSSELINCK 1947
 Antoon FEYEN 1968
 Kris FEYEN 1969, 1972
 Michel FEYEN 1963-1965, 1967-1975
 Marie GALLET 1907-1909
 Theo GELDHOF 1902-1907
 Belinda GESELLE 1974-1977
 Redgy GESELLE 1975-1980
 Walter GESELLE 1947-1964, 1967, 1974-1978,
 1980
 Mauria GEYSEN 1924-1927
 Michèle GHAYE 1971-1975
 Christine GLIBERT 1980
 Lina GOETGEBEUR 1934, 1936-1937
 GOETHALS 1907
 Andréa GOETHALS 1952
 GRUNEWALD 1924
 An^gle GUNST 1901-1902
 J. GUNST 1901-1902
 K. GUNST 1900, 1905
 HEIRMANS 1905
 Jan HESPEL 1919, 1921, 1931-1939
 Annemie HILDERSON 1972
 HUYGHE 1931
 Jenny HUYS 1958-1959
 R. HUYVAERT 1905
 JACOBS 1910
 J. JACOBS 1920-1921
 Jan JACOBS 1895-1896, 1905-1913, 1920-1923,
 1925
 Martin JANS 1919
 Bl. JANSSENS 1919, 1921-1922, 1927
 G. JANSSENS 1919
 Louis JANSSENS 1961-1962
 L. KEMPENEERS 1922
 G. KERCKAERT 1912-1914, 1920
 Th. KERCKAERT 1904
 KETERS 1907
 Flory KOCH 1964, 1965, 1967
 LAGAE 1922
 Huguette LAGAE 1974
 Noël LALEMAN 1960-1962
 Gerard LAMOOT 1945-1952
 Carlos LANCKRIET 1950-1954
 Marie LEFEVRE 1904-1908
 S. LEMA 1938
 G. LESCRAUWAET 1908-1910
 LINGIER (mevr) 1950, 1955-1956
 Edward LONCKE 1959, 1961-1965, 1967-
 1976
 H. LONCKE 1913-1914
 Arthur LOONTIENS 1935, 1945-1957
 V. LOONTIENS 1927
 LOYEN 1902-1908
 H. LUCA 1910-1911
 J. LUCA 1895-1896, 1900-1902
 R. LUCA 1913
 Albert LUSYNE 1927, 1931-1939
 M. LUSYNE 1934
 Els MADELEYN 1969
 Mariette MAERTENS 1952-1958
 Nadine MAERTENS 1970-1973
 Alfons MAES, sr 1900-1914, 1919-1931
 Alfons MAES, jr 1945-1965, 1967-1978
 Jan MAES 1936-1938
 Paul MAES 1968-1973
 Peter MAES 1969, 1971
 Willy MAES 1947-1950, 1961-1964
 Gust MAJOR 1947
 P. MALDEGEM 1929-1930
 Frank MARES 1980
 MARLEIN 1905
 MARTENS 1922
 Gaby MATHYS 1959, 1961-1962
 Albert MENU 1952-1965, 1967-1980
 Bernard MENU 1978
 Daniël MENU 1960, 1969-1970, 1973-1975;
 1977
 Filip MENU 1960, 1971-1978, 1980
 Norbert MENU 1978, 1980
 Stafaan MENU 1969, 1973-1975, 1977
 Betsy MENY 1946-1951
 Linda MOLLEMAN 1976-1979
 Nicole MORLION 1978, 1980
 Juvenal MYLLE 1895
 NAARDT 1909 MONTENY 1927
 A. NAESSENS 1919, 1921
 C. NEEFS 1925-1927, 1929, 1931
 Karel NEELS 1980
 H. OUVRY 1909
 Linda PANESI 1974, 1980
 Georgette PARREIN 1947-1948
 Georges PEENE 1906-1910
 B. PEPARS 1920-1921
 J. PERVOST 1904-1906, 1925
 PHILLIPS 1925
 L. PIERETS 1952
 G. PIETERS 1924-1925
 J. PILAËIS 1919, 1921, 1925-1927
 Nicole PITTEY 1980
 J. PLOVIE 1910-1911, 1914
 Henriette PODOOR 1949

R. POPPE 1895-1896, 1900-1907
 POTHARST (mevr) 1919
 PYPE 1909
 Raymond PYSON 1953-1956
 RAEMDONCK 1912
 Arnold RAES 1954-1958
 Hugo RAES 1960-1964
 Leo RAES 1958, 1961-1962, 1964-1965
 Maurits RAES 1957-1962
 Geertrui RAES 1957-1958, 1973-1976, 1980
 ROBERT 1936
 Lucienne RODENBACH 1952-1958
 S. ROELANT 1938
 Tony ROELS 1968-1980
 C. ROMAN (mevr) 1922+1923
 H. ROMMEL 1936
 J. ROMMEL 1900-1904
 Charles ROMMELAERE 1911, 1913, 1919-1921
 Oscar ROOS 1925
 Roger ROOSE 1952
 Valère ROOSE 1946
 Herman SALENS 1963-1964
 Ern. SAMYN 1900-1901, 1906
 G. SAVONIE 1912
 Edmond SAVONIE 1900-1901, 1905-1907, 1909-1910
 Karel SAVONIE 1907
 A. SCHIETS 1927
 L. SCHIETS 1928-1931, 1933
 M. SCHIETS 1926
 Rita SCHOONAERT 1946-1947
 SEYS 1914
 Gisèle SIMOENS 1949-1951
 L. SIMON 1924
 Yvonne SIMON 1957
 SPILLIAERT 1907
 M. STEEGHERS (mevr) 1911-1912, 1923, 1925-1926, 1933
 STEVEN 1920-1921
 A. STEVENS 1921
 STEVENS 1920-1921
 Agnes STINDERS 1932-1935
 Luc SURMONT 1975-1980
 Maurice TEETAERT 1964
 Georgette THÉRY 1957-1958
 Bart TOMMELEIN 1969
 Jef TOMMELEIN 1969
 J. TROISPONT 1932
 Nelly TROISPONT 1931-1937
 Germaine VAN ACKER 1912-1914
 VANACKER 1922-1923
 Ch. VANBEVER 1909-1910
 VAN CAMPO 1921
 A. VAN COILLIE 1905

Jérôme VAN COILLIE 1901-1903, 1905, 1908-1910, 1912
 Josephine VAN COILLIE 1900-1907, 1909 1911
 Leon VAN COILLIE 1900-1902, 1904-1914, 1921-1929, 1931
 Marie VAN COILLIE 1900-1902, 1904-1905
 X. VAN COILLIE 1906
 Yves VANDAMME 1969-1972
 Gustaaf VANDENBERGHE 1900, 1907, 1909, 1912
 Walter VAN DEN KIE OOM 1958-1964, 1967
 Yvette VAN DEN KIEBOOM 1958-1959, 1961-1962
 VANDERBEKE 1923-1924
 Adr. VANDERBEKE 1945-1946
 A. VANDER ESPT 1945
 Irma VAN DE VOORDE (mevr) 1931-1938
 Jeanne VAN DE VOORDE 1936, 1938-1939
 Is VAN DE WALLE 1907, 1909-1912
 Monique VANDEWALLE 1958
 VAN DE WAUWER 1922
 Walter VAN EECKE 1960
 Edward VAN EYCKEN 1961
 Jean VANHAVERBEKE 1975
 VAN HEMELRIJK 1927
 H. VANHOOREN 1925-1926
 Louise VANHOUCKE 1895-1996, 1900-1902
 A. VANHOUTTE 1919
 Marc VAN MIDDELEM 1975-1979
 Roza VAN MOL 1947-1963, 1966, 1974-1980
 Jan VAN MULLEM 1901-1902, 1921
 VAN NEUVILLE 1929-1930
 Simone VAN PARIJS 1969
 VAN ROOSE 1933
 B. VAN STEENE 1912
 Pieter VANSTEENE 1903
 Herman VAN SYNGHEL 1969
 VANTHOMME 1925
 C VANTOMME 1926
 D. VAN TORRE 1912, 1922-1923
 R. VANTRAPPE 1906-1914, 1921-1922
 Roland VANTHYGHEM 1947
 José VERAERT 1952-1953
 VERBAUWEN 1920
 Marcel VERBERCKMOES 1938-1939
 Jozef VERBURGH 1934-1936
 Marie-Thérèse VERBURGH 1945-1948
 E. VERCAUTER 1927
 VERDONCK 1905
 Josiane VERDONCK 1950, 1960-1964
 Simone VERDONCK 1960-1965
 Marcel VERDREN 1955
 VERGOTE 1920-1921
 J. VERGOTE 1920-1921

Rob. VERGOTE 1921-1924
V.VERGOTE 1912
Leopold VERHOEVEN 1952-1954, 1956-1957
Ann. VERHULST 1977-1978
J. VERHULST 1905
M. VERHULST 1927
Pol VERHULST 1905
VERLEYE 1911-1913
Emmy VERMAUT 1958-1961
Monique VERMAUT 1959-1961
Alphonsine VERMEERE 1900-1903
Dennis VERMEERSCH 1974
Marleen VERSCHEURE 1975-1980
Jef VOORDECKER 1929, 1935-1939
Nadine VOORDECKER 1968-1976
Danny WETS 1972-1973
A. WILLEMS 1926
WILLEMS 1927
Agnès WILLEMS 1969, 1973, 1975, 1980

Noot : Wie aanvullingen, verbeteringen of vragen heeft betreffende deze lijst kan contact opnemen met Filip MENU, Plantenstraat 28, 8400 Oostende.

X X X

Een bloemlezing gedichten over het thema "Toerisme"

Ter gelegenheid van de derde Poëziedag van Blankenberge 1980, in samenwerking met de "Kofschip-Kring v.z.w.", verscheen in september 1980 de bloemlezing "Reisoogst" (Kofschipcahier 1980). Samenstellers: Gie Luyten en Ton Luiting. Deze bundel bevat gedichten en korte verhalen van gekende en jongere dichters, met illustraties, rond het thema "toerisme" in de ruimste zin van het woord. De bloemlezing "Reisoogst" kan men bekomen mits storting van 300 B.F. op banknummer 431-9114461-20 van de "Kofschipkring v.z.w.", Vinkenlaan 11, 1730 Zellik. Op zaterdag 6 september 1980 werd dan de jaarlijkse Poëzieprijs uitgereikt te Blankenberge. Zee, zon en toerisme, - het onderwerp van de gedichten die in aanmerking kwamen voor een prijs. Twee gedichten delen samen de eerste prijs, waaronder "Dichterlijke toerisme" van Pieter Aerts uit Tienen. Beide bekroonde gedichten werden inmiddels reeds voorafgedrukt in het tweemaandelijks tijdschrift voor literatuur en beeldende kunsten "t Kofschip", jaargang 8 nummer 5, oktober 1980, blz. 2.

Emiel SMISSAERT.

X X X

OOSTENDSE BIBLIOGRAFIE : MONOGRAFIE JACKY DE MAEYER.

Onlangs verscheen bij ARTE & BIBLIO PRESS (Genève-Paris-Antwerpen) een drietalige monografie (Nl-Fr-Eng) over de gekende Oostendse beeldhouwer Jacky DE MAEYER (°1938). DE MAEYER is de auteur van het gekende beeld "Levensboom" op de strooiweide aan de Stuiverstraat.

De teksten werden geschreven door ons bestuurslid Frank EDEBAU en door Marcel VAN JOLE. Achteraan een biografie en een uitgebreide bibliografie betreffende de kunstenaar. Verzorgde kleurendruk. Kostprijs : 250 Fr.

Norbert HOSTYN.

(ARCHITECT PIERRE VERBRUGGEN)

De wereldtentoonstelling voor Koloniën, Zeevaart en Vlaamse kunst had plaats te Antwerpen in 1930. De Stad Oostende was hierop vertegenwoordigd met een afzonderlijk paviljoen, ontworpen door de architect R. Grosemans (1). Het opmerkelijk gebouw was asymmetrisch van opbouw en de gevel was bezet met een witte bepleistering.

Samen met de paviljoenen ontworpen door de Antwerpse architect Léon Stynen (Paviljoen voor Decoratieve Kunsten en Paviljoen Firma De Beukelaar), was het één van de meest moderne konstrukties van de tentoonstelling in tegenstelling b.v. met het Engels paviljoen van architect Sir Edwin Luytens.

In ditzelfde jaar besliste het Ministerie van Transport twee architectuurwedstrijden uit te schrijven voor het bouwen van twee zeevaartscholen, respectievelijk te Antwerpen en te Oostende.

De architect Josse van Kriekinghe won de wedstrijd voor het gebouw te Antwerpen (2) terwijl architect Pierre Verbruggen laureaat werd met zijn ontwerp voor Oostende (3).

Deze wedstrijd voor een nieuwe Oostendse Zeevaartschool kreeg veel belangstelling vanwege de architecten. Onder de deelnemers bevond zich ook de Antwerpse architect Léon Stynen (ontwerper van het kursaal van Oostende na W.O.II.). Zijn voorstel was een bijna geheel transparant gebouw, waarin men duidelijk de invloed kon weervinden van de Van Nelle fabriek te Rotterdam, ontworpen door de architecten Bünkman en Van de Vlucht (4). Zijn ontwerp werd niet weerhouden bij de eerste ronde van de jury; de voorstellen van de architecten Damman, Duym, Van Nueten en Verbruggen daarentegen kwamen in aanmerking voor de eerste plaats. Na een twee proef besliste de jury de eerste prijs met uitvoering toe te kennen aan architect Pierre Verbruggen, lid van de S.C.A.B. (Société Centrale d'Architecture de Belgique).

In het tijdschrift "L'Emulation" (Revue d'architecture et d'urbanisme) van januari 1932 geeft men een bespreking van deze vier ontwerpen. Benevens verschillen in de architecturale verschijningsvorm kreeg men ook totaal verschillende voorstellen wat betreft de inplanting van het gebouw.

Op 23 mei 1931 wordt officieel de eerste steen gelegd van deze nieuwe Staatsmarineschool door de heer M. LIPPENS, de toenmalige Minister van Verkeerswezen.

Het algemeen volume van het gebouw wordt gekenmerkt door een asymmetrisch concept.

De gevel aan de inkomzijde bezit wel een zekere dualiteit. Het vertikaal bouwvolume aan de linkerzijde komt visueel over als een verbindingselement tussen de verschillende niveaus. Wanneer men de verschillende functies gaat analyseren komt men tot de vaststelling dat het hier niet gaat om een trapkonstruktie, maar om een louter plastisch element in de gevelopbouw. De trap daarentegen is gelegen recht tegenover de inkomdeur (5).

Wanneer men de inwendige struktuur van het gebouw gaat bekijken stelt men vast dat er twee hoofdelementen zijn : het onderwijs en het verblijf van de studenten.

Op het grondniveau (totale oppervlakte 922 m²) heeft men 4 klassen voor elk dertig leerlingen. Deze lokalen geven aan de ene kant uit op een gang, aan de andere zijde op een groot terras. Dit liet toe de lessen te geven in open

DE ZEEVAARTSCHOOL

Paviljoen Oostende - 1930

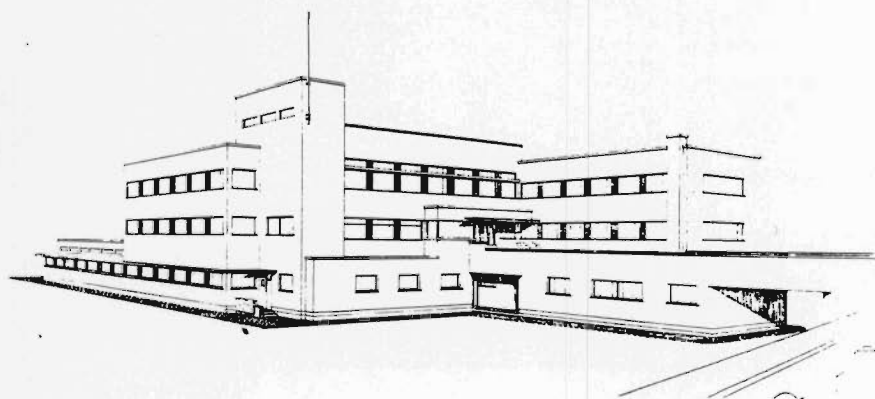
Antwerpen

architect R. Grosemans

Zeevaartschool

huidige toestand

Oorspronkelijke toestand
(uit "La Cité nr. 8 - 1931)

lucht. Op dit niveau had men nog de technische ruimtes, de keuken en de eetplaats voor het internaat. De toegang tot het gebouw gebeurde op het niveau van de weg bij middel van een passerelle (zie tekening). Naast de inkomdeur had men een lokaal, voor de administratie en de centrale trapruimte, alsook een bibliotheek, een lerarenzaal en een gedeelte van het internaat. Tevens voorzag de architect een uitbreidingsmogelijkheid van 3 klaslokalen op dit niveau. Het eerste verdiep bevatte drie slaapzalen met de daarbij horende sanitaire voorzieningen. Op het dakverdiep bevond zich een ziekenzaal en een ruim terras.

Het gebouw is opgetrokken in gele bakstenen, waarbij het voegwerk zeer belangrijk is. De horizontale voeg werd diep aangebracht met grijze cement, terwijl de verticale voeg met geel gekleurd cement werd opgevuld. Deze verticale voeg lag daarbij nog in hetzelfde vlak als de baksteen, waardoor men een geaksentueerde horizontale gevel bekwaam. Deze manier van voegen kwam uit Nederland en werd op het einde van de jaren twintig en in de jaren dertig in Vlaanderen zeer veel toegepast.

Architect Verbruggen kende zeer goed de architectuurrealisaties van onze Noorderburen, vooral het werk van de Hilversumse bouwmeester W.M. Dudok (6). In Nederland kreeg deze manier van voegen zelfs de naam van "Dudokvoeg".

In 1933 kreeg architect P. Verbruggen voor deze zeevaartschool de jaarlijkse fel begeerde architectuurprijs Van de Ven (7).

De jury van dat jaar bestond uit de architecten Blockx, Bourgoies (ontwerper van het stadhuis van Oostende na W.O.II.), Carpet, DeLigne, Haché, Moutschem en Leclercq. In verschillende tijdschriften werd dit werk besproken (8).

Later kreeg de Zeevaartschool nog een uitbreiding aan de linkerzijde, waardoor de gezochte asymmetrie verloren is gegaan. Wel kan men vaststellen dat men dezelfde bouwmaterialen en vensteropeningen heeft overgenomen waardoor men toch van een eenheid kan spreken.

Samen met woning Depuydt van de architect J. De Bruyker (9), is deze school beslist het beste wat men bouwde te Oostende in de jaren dertig.

Marc DUBOIS.
assistent St-Lucas Gent

Noten :

- (1) La Cité - nr. 2 - blz. 32 - 1931.
- (2) Bâtir - nr. 16 - blz. 605/607 - 1934.
- (3) Tekhne nr. 5 - blz. 109 - 1930.
- (4) Bontridder, Albert. : "Gevecht met de rede - Léon Stynen : Leven en werk" 1980 - Uitgave Comité Léon Stynen.
- (5) La Cité, volume IX - nr. 8 - 1931.
- (6) Verbruggen P. : "Oeuvres recentes de l'architecte W. Dudok", L'Emulation - nr. 4 - blzn. 93/114, april 1932.
- (7) Le puy d'architecture E.J. Van de Ven 1928/1969" La Maison nr. 5 - 1968.
- (8) "Ecole de Marine de l'Etat, Ostende" La Cité, 11 ste jaar - nr. 4 - 1933. "Bâtir, - nr. 4 - 1933.
- (9) DUBOIS, M. "Woning Dokter Depuydt te Oostende" in tijdschrift De Plate nr 5/8 - 1980.

"M. Joseph Wieniawski, qui depuis tant d'années donne des concerts à Ostende, a aquis pour ainsi dire, droit de cité parmi nous." (La Saison d'Ostende, 2 september 1883).

De Poolse pianovirtuoos en toondichter Jozef WIENIAWSKI (°Lublin, 23 mei 1837 - - Brussel, 11 november 1912) was inderdaad regelmatig te gast in het Oostends kursaal, hetzij alleen, hetzij samen met zijn broer, violovirtuoos en toondichter Henryk WIENIAWSKI (°Lublin, 10 juli 1835 - Moskou, 2 april 1880)zoals bijvoorbeeld in de zomer van 1867.

Jozef WIENIAWSKI was sinds 1876 de gevierde pianoleraar aan het Brusselse Conservatorium en deed veel concerttours waarop hij nu en dan muziek van landgenoten promoveerde, onder andere composities van MONIUSZKO.

Medio augustus 1880 kwam hij te Oostende uitblazen na een concerttournee door Duitsland (L'Echo d'Ostende, 15 augustus 1880).

Ter illustratie het programma van zijn optreden in het Kursaal op 3 september 1883, concert gegeven met medewerking van de zangeressen Victoria VERHEYDEN en Julia VAN DAELE.

Het programma geven we hier zoals we het vonden in "La Saison d'Ostende" van 2 september 1883 :

Au Casino, à 9 heures du soir Grand concert de Joseph WIENIAWSKI, avec le concours de Mesdemoiselles Victoria VERHEYDEN et Julia VAN DAELE, cantatrices qui ont obtenu le prix de S.M. la Reine des Belges, au concours du Conservatoire royal de musique de Bruxelles.

PROGRAMME :

1. A. Fantaisie, (1 ^{re} partie)	Mendelssohn.
B. Etude, (arrangement d'Adolphe Hensel)	Moscheles.
C. Thème varié pour piano, exécuté par Joseph WIENIAWSKI.	
2. Air de l'opera les Mousquetaires de la Reine chanté par Mlle Victoria VERHEYDEN.	Halévy.
3. A. Polonaise - Rêverie	Muniuszke.
B. Scherzo dramatique exécutés par Joseph WIENIAWSKI.	Chopin.
4. A. Le rêve du prisonnier	Rubinstein.
B. Sérénade de l'opera Gil Blas chantés par Mlle Julia VAN DAELE.	Semét
5. A. Mazourka, (ré mineur)	WIENIAWSKI.
B. Valse caprivo, d'après Schubert, (Soirées de Vienne)	Liszt.
C. Erlkönig, Ballade, (transcrite pour piano par Liszt.) exécutés par Joseph WIENIAWSKI.	Schubert.
6. Méré Grand, Duo chanté par Mesdemoiselles V.VERHEYDEN et J. VAN DAELE.	Meyerbeer.
7. Marche de l'opéra Taunhauser, (transcrite pour piano par Liszt) exécutée par Joseph WIENIAWSKI.	Wagner.

Piano de la maison Erard.

Norbert HOSTYN.

Bibl. : Grove's Dictionary of Music and Musicians, 5e uit. (door E.BLOM), London (MACMILLAN & Co Ltd.), 1966.

OVER HET BESTAAN VAN DE "SINT JORISGILDE" TE OOSTENDE

De Sint-Jorisgilde hoort samen met de Sint-Sebastiaansgilde tot de oudste schuttersgilden van de stad. Wij vinden ze beide terug in de 15e en 16 eeuwse stadsrekeningen die op het A.R.A. te Brussel worden bewaard.

De Sint-Jorisgilde kende zelfs tijdens de 15de eeuw een groter aantal leden dan de Sint-Sebastiaansgilde. In de stadsrekening van 1403-1404 staat vermeld; "Item als die van Sinte Jorisghilde harenpapegay scoten ghegheven 25 lb.par."

De Sint-Sebastiaansgilde kreeg voor haar schuttersfeest slechts 15 lb. par. toegewezen. In de 16e eeuw veranderde de situatie. De gilde van Sint-Sebastiaan won aan belang, de Sint-Jorisgilde boerdeachteruit. Tijdens de beroerde jaren, eind 16e-begin 17e eeuw is er natuurlijk geen sprake meer van hun festiviteiten.

De Sint-Sebastiaansgilde duikt weer op in de stadsrekeningen van 1614-1615. Van het bestaan van de Sint-Jorisgilde wordt er, naar mijn annotaties, geen gewag gemaakt.

Ten titel van inlichting geef ik U enkele vb. op van financiële tussenkomst van stadswege ten bate van bestaande gilden of ambachten. In 1664 wordt het bestaan vermeld van de gilde van Sint-Sebastiaan, van Sint-Hubrecht en van de "Rhetorique".

In 1676 wordt een nieuwe schuttersgilde opgericht, de gilde van Sint-Andries en Sint-Barbara.

In 1678-1679 komt de Sint-Yvogilde er nog bij. Van het bestaan van de Sint-Jorisgilde is er geen spoor terug te vinden.

In de eerste 30 jaren van de 18e eeuw komen er in de rekeningen wel presentwijnen voor geschonken aan de Sint-Sebastiaansgilde, aan de Sint-Andries en de Sinte Barbaragilde en aan de gilde "van de busse".

Deze laatste zou de Sint-Jorisgilde kunnen zijn, zekerheid daaromtrent heb ik niet. Vermits de stadskas er in 1731-1732 niet schitterend voor stond besloot het magistratuur geen presentwijnen meer uit te schenken o.m. voor de drie gilden. Deze zijn niet bij name genoemd. Ik vermoed dat dit de Sint-Sebastiaansgilde is, de Sint-Barbaragilde en Sint-Andreassgilde en de gilde van de Rhetorique of de gilde van de busse of de St.Jorisgilde, zo die toen bestond.

Alle gilden werden tijdens de Franse bezetting opgedoekt.

Wat de Sint-Jorisgilde betreft, deze werd opnieuw opgericht op 17 juli 1854. Als vergaderzaal had deze maatschappij het "Hotel Sint-Denis" in de Kappellestraat. De Sint-Jorisgilde kreeg in 1890 bij haar 35 jarig bestaan de titel "Kon.Maatschappij" toegewezen en gaf zich zelf een nieuw vaandel.

Op 2 oktober 1954 tenslotte vierde de gilde haar 100 jarig bestaan. Of deze maatschappij nu nog steeds bestaat is mij niet bekend.

Duidelijke bewijzen van het bestaan van de Sint-Jorisgilde tijdens de 18e eeuw kan ik uit mijn persoonlijke aantekeningen niet halen. Misschien is er hiervan een spoor terug te vinden in de inventaris van het "Fort Napoleon" of bij het bestuur van de gilde.

Daniel FARASYN.

X X X

Rouwbericht.

We vernemen het overlijden van ons toegewijd lid, de Heer Jozef BOUQUILLON. Hij ontviel ons op 1 mei j.l. Wij bieden de familie BOUQUILLON-HARTMANN onze oprechte gevoelens en deelneming aan.

A.V.

HISTORIEK VAN DE OORLOGSVRIJWILLIGERS 1914-18 en 1940-45.

De "Oorlogsvrijwilligers 1914-18 en 1940-45" vieren dit jaar hun 55-jarig bestaan. Bij die gelegenheid wordt een nieuw vaandel ingehuldigd. Voorzitter Werner SAMYN bezorgde ons een historiek van zijn vereniging die we hieronder laten volgen.

Meteen past die bijdrage in de al lang geleden aangekondigde reeks "Oostendse Maatschappijen".

(A. VAN ISEGHEM).

HISTORIEK.

De Oorlogsvrijwilligers 1914-18 afdeling Oostende en omliggende werd gesticht op 21 maart 1926 onder de dynamische leiding van Robert Elleboudt en de makers Candaele - Melis - Verhulst - Natan - Lamoot.

De 1ste voorzitter was een blindeinvalidie, maar na een jaar verliet hij Oostende.

- In 1927 werd hij opgevolgd door Robert Elleboudt en onder zijn dynamisch beleid groeide het ledenaantal tot boven de 120.

De bestuursvergaderingen hadden plaats in het café Albert, gelegen Werfstraat en de Algemene Vergaderingen hadden plaats in het Hotel du Lion aan de Vindicativekaai.

- In het jaar 1929 sloot de Afdeling Oostende en omliggende aan bij de Nationale Federatie. De Nationale voorzitter was toen de Heer De Witte van Gent en de Secretaris-Generaal de Heer Vandenbossche uit Brussel.

- In 1936 werd ons 10 jarig bestaan gevierd en dat in de tegenwoordigheid van de Heer Burgemeester Henri Serruys. De afdeling Oostende en omliggende bloeide. Het kon niet beter.

- In 1940 brak de Wereldoorlog-II uit en de vijand bezette ons land. Maar een Belg laat zich niet gemakkelijk plooiën, en na de 18- daagse veldtocht nam jong en oud in het geheim dienst tegen de bezetter. Alzo onstond de Weerstand, die op zijn beurt zijn slachtoffers kende. Sommigen werden gevangen genomen met het gevolg concentratiekampen, anderen moesten onderduiken, terwijl nog anderen moesten vluchten om de strijd verder te zetten.

- In 1944 naderde het einde van de oorlog en toen de Geallieerden geland waren, meldden de Oorlogsvrijwilligers zich aan om de strijd verder te zetten en de vijand het land uit te jagen en zo verder uit Holland en tot in Duitsland. Zelfs voor de strijd tegen Japan waren wij kandidaat. Daarna kwam het einde van de oorlog en alles werd terug normaal.

- In 1946 sloten de Oorlogsvrijwilligers 1940 - 45 zich aan bij hun oudere makers van 1914 - 18 en de afdeling Oostende bloeide terug verder met een 120 - tal leden.

- In 1951 bestonden wij 25 jaar maar het werd om onbekende reden pas in 1955 gevierd met een groot banket in het Kursaal in tegenwoordigheid van de Heer Brugemeester Adolf Van Glabbeke.

Van bij het begin was onze afdeling zeer bedrijvig, wij hadden onze jaarlijkse souper en wij gaven ook een jaarlijks bal in het Hotel Place d'Armes en dit ten voordele van de Sociale Dienst.

- In het jaar 1958 sloeg het noodlot toe en verloren wij onze Voorzitter stichter Robert Elleboudt.

Op de Algemene Statutaire Vergadering die daarop volgde werd de Heer Gilbert Natan voorgesteld, maar die weigerde echter en tenslotte werd de Heer Bernard Christiaens verkozen, met in zijn bestuur de Heren Natan - Verhulst - Candaele - Lamoot - Samyn - Boeringer en Morraux. Onze vereniging had terug een kapitein en bloeide verder.

Beide Voorzitter hebben steeds de belangen van de Oorlogsvrijwilligers in het V.O.S.M.O. verdedigd.

- In 1967 sloeg het noodlot nogmaals toe en opnieuw verloor Oostende een dynamische voorzitter.

In de Algemene Statutaire Vergadering die daarop volgde werd de Heer Gilbert Natan tot Voorzitter verkozen met in zijn bestuur de Heren Candaele - Verhulst - Lamoot - Samyn - Boeringer - Morraux - Verhaeghe - Goegebeur en De Roost. Helaas schone dingen blijven niet lang duren.

- In 1968 verloren wij slag op slag enkele bestuursleden o.a. de Heren Verhulst en Lamoot, namen ontslag : Verhaeghe - Morraux en Candaele.

- In 1970 op de Algemene Statutaire Vergadering sloten zich aan bij het bestuur de Heren Declerck - Bruynoghe - Tyberghein - Questier - De Groote - Beuten - Everaerd en Vercarre.

Ons ledenaantal groeide opnieuw tot boven de 100 en zo waren we terug op peil zoals in 1926. Ons schip had terug de goede vaart.

- In 1975 verloren wij onze Vaandrig De Roost. Hij werd opgevolgd door de Heer Vercarre. Om persoonlijke reden nam de Heer A. Declerck ontslag.

- In 1979 begon de gezondheid van onze Voorzitter Gilbert Natan hem parten te spelen. Hij nam ontslag, nadat wij zijn gouden jubileum hadden gevierd van 50 jaar bestuurslid. Hij werd benoemd tot Ere-Voorzitter voor het leven.

- In 1980 volgde de Heer Samyn Werner hem op als Voorzitter met in zijn bestuur 1ste Ondervoorzitter Raymond Goegebeur -

2de Ondervoorzitter & Penningmeester Urbain Questier.

Secretaris Gerard Tyberghein

Ceremoniemeester en Hulpsecretaris Gilbert De Groote

Vaandrig August Vercarre

Kommissarissen Henri Beuten, Joseph Everaerd, Gaston Bousse, Georges Bossant en Rudy Bogaert.

Door dynamische werking van deze bestuursleden groeide ons ledenaantal tot bij de 200, Oostende bloeit terug op zijn normaal peil en wij hebben de wind in de zeilen.

Helaas op het einde van 1980, verloren wij onze Vaandrig August Vercarre. Hij werd opgevolgd door de Heer Gaston Bousse.

Werner SAMYN.

X X X

LAATSTE NUMMER.

Dit is het laatste (winter) nummer. "De Plate" verschijnt met het nr9. in september. Aan alle leden een goede vakantie.

TEKSTOVERNAME UIT DE PLATE STEEDS TOEGELATEN MITS BRONOPGAVE.